

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., ROKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen 1-50 szokol, 120 lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
TELEFONJAI: JÓZS. 143-26, JÓZS. 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTOI:
REGGELI: JÓZSEF 8-30, JÓZSEF 10-16

V. évfolyam

Budapest, 1926 október 11

41. szám

A 28 milliárdos Meszlényi-féle végrendeletet megtámadták, mert az okiratokon több kaparást találtak

Az örökösök, akik 8-10 milliárdra tartanak igényt, a pör megindításával egyidőben egyezkedést kezdtek a jótékony egyesületekkel, amelyek a vagyon nagy részét örökölték

A család szerint azért is érvénytelen a végrendelet, mert azt előírták Meszlényi Adriennek

(A Reggel tudósítójától.) Az egykor híres, szép színésznő, a nemrég elhunyt Meszlényi Adrienne 28 milliárdos hagyatékának sorsa meglepő fordulat előtt áll. Meszlényi Adrienne halálakor nagy föltűnést keltett, hogy ilyen horribilis vagyontömeg maradt utána és ezt végrendeletében nagyrészt jótékony célra hagyta, míg családját csak esekély örökségben részesítette. Most erről

a 28 milliárdos végrendeletéről kiderítették, hogy több kaparás van benne és ezért érvénytelenítést kérték.

A hatalmas vagyont szétosztó végrendelet megtámadásának részletei rendkívül érdekesek és erről *A Reggel* a következőket jelentheti:

Meszlényi Adrienne, aki utolsó éveit súlyos betegségben töltötte, de szinte haláláig maga intézte szobájából telefonon összes ügyeit, óriási vagyonáról a legkörülményesebben rendelkezett. Ezerint *Munkás-utcai háromemeletes házából* lakásberendezést, százzsámra maradt ruháit, könyveit, képeit, szobrait 3 milliárd értékben a *Rottenbiller-utcai leányáruház*nak hagyta, a muzeális értékű képeket és szobrokat a *Nemzeti Múzeumnak*, magát a 3 milliárd értékű bérházat pedig *szegénysorsu művészönvédeknek támogatására* a közalapítványi bizottság rendelkezésére bocsátotta. *Elemér-utcai bérpalotáját* a *cserekszíjak* nevelésére, *bécsi négyemeletes bérpalotáját*, amelynek értéke 10 milliárd, az *ápoló apácák*, *vagyontalan színészek*, *színésznők és művészek* általánitványára hagyományozta, míg a palotában levő lakását *bécsi házmestere* örökölte. *Gödöllőn és Rákospalotán 17 háza és telke* volt, ezek közül egyet *Keresztúr, Fischer Miklós*, a többi különféle jótékony egyesületek örökölték. A közalapítványi bizottságra hagyta *Béres-utcai bérpalotáját* is, *később azonban egy pótvégrendeletben* ugy intézkedett, hogy

ennek a háznak jövedelmét egyetlen fiúve, *Meisslinger Róbert* ny. alezredes kapja gyermekei nevelésére, de a házat majd csak unokái örökölhették.

Amikor ezt a végrendeletet kihirdették, a család úgy találta, hogy bőkezű jótékonyásával Meszlényi Adrienne megrendítette őket. Ezért *katán kezdtek, hogy miképpen jött létre ez a végrendelet.* A rokonság arra a meggyőződésre jutott, hogy Meszlényi Adrienne

különbekedéshől írt ilyen végrendeletet

és már nem volt korlátlan rendelkező képességének birtokában, amikor végakarátul megfogalmazta. Hivatkoznak arra, hogy ezidőben a dúsgazdag nő állandó rettegésben élt, hogy el

fog szegényedni és ezért naponta csak két-három fött krumplicét evett,

gyakran éhezelt is,

pedig csak házbérből évente egymilliárd korona folyt be folyószámlájára. Ezenkívül súlyos *alaki hibára* is hivatkozik a család. Ugyanis rájöttek arra, hogy állítólag

az eredeti végrendelet dátumán és szövegén több helyen kaparás van és a tanúk nem egy időben írták alá az okiratot.

Mind ezek megállapítása után *Meisslinger Róbert* megbízta ügyvédjét, *dr. Rosenberg Miksát*, hogy a hagyatéki bíróságnál azonnal *jelentse be a végrendelet megtámadását* és kérje a hagyatéki eljárást megindítását. *Dr. Rosenberg Miksa*

szombaton már meg is tette a végrendelet érvénytelenítése ügyében a sürgős lépéseket

és az eljárás már meg is indult. *A Reggel* munkatársa fölkereste *dr. Rosenberg Miksa* ügyvédet, aki a 28 milliárdos hagyatéki ügy váratlan fordulatáról a következőket mondotta: — A végrendeleten *előszörban a dátumát, azután egyéb lényeges részeknél vakarások láthatók*, amelyek már maguk aggályossá teszik a végrendeletet. Meggyőződésem szerint a végrendelet *alaktilag érvénytelen, mert amikor létrejött, csak egy tanu írta alá.*

A pótvégrendelet, amelynek értelmében a *Békecsis-utcai négyemeletes bérpalota* haszonélvezetét ügyfelemre, mint egyetlen törvényes örökösre hagyja, — szintén érvénytelen.

mert olyan későbbi keltezésű alapvégrendeletre hivatkozik, amelyen *keletű végrendelet eddig föltalálható nem volt.* Alakilag érvénytelen a két végrendelet azért is, mert sem összefüggő, sem lepecsételve nem volt. Viszont *amagilag érvénytelen a végrendelet, mert adatainak vannak, hogy az alaktilag érvénytelen végrendelet nem volt a végrendeletkező akarata, azt neki előírták.* De amagilag érvénytelen azért is, mert a végrendeletkező nem birt korlátlan végrendeletkező képességgel.

— A hagyatékkel szemben ügyfelemnek *azí* vagyon jogaimon is

8-10 milliárd követelése van,

mert ezek a vagyontárgyak a *szülőtől származnak.* Kegyelemből honorálja ügyfelem *Adrien* nővéremnek jótékonykodási szándokát és a végrendeletben említett jótékony intézkedéssel már *egyezkedést kezdett*, ami valószínűleg a közeljövőben *sikerre is fog vezetni.*

A magyar ciklon

Magyar Champagne, Hegyalja szőlőleveles lankái, világgraszoló drága dús nedűje Tokaj nehéz bronz gerezdjeinek, mi lett belőletek! Most szürettel Magyarország. A holdog, édes októberi nap lemosolyog a régi szüretkeket álmódú Hegyaljára s mintha gyász esett volna az istenáldott szépséges tájakra: a bodnár nem kalapál, a cigány nem stimmel, a lányok nem pántlikázzák magukat, a legények nem ütögetik össze a sarkantyút; se nóta, se kurjongatás a szőlőhegyeken, se a cicázás huncut kacagása. Csend, haldoklás. Megfeküdt a fekete völgzet a nevető magyar szőlőt, a szüretet eltemették Magyarországon. Esztendőket óta panasz és siralom hallatszik a gazdagságos, vígasságos tokajiombok fölül. Pusztul, pusztul a Hegyalja és nem akarják a segítségért való könyörgését meghallani. Elnézik szórakozottan ott, ahol a segítségért sietni kellene, hogy itt öszről-öszre számjegyekkel ki nem fejezhető magyar kincs és magyar örök megy tönkre föltartóthatatlanul. Ezt a vidéket nem kanyarította el Magyarország térképéről a gyilkos trianoni körző, Tokaj, a Hegyalja a miénk maradt. Csodálatos, hogy az ország kormányának egy szivdobbanása nem hallatszik azért a Tokajért, amelyet ma százszor inkább kell óvni, dődelgetni, kihasználni, ezt a mi mesés Kaliforniánkat, ezt a legendás Tokajt, amelynek a nevét ma is még megtalálni a Vanderbilt-menü és a legfrissebb Dekobregényben, ezt a delejes Tokajt, amelynek a vignetájára a legmesszebbhordó s a legrokonszenvesebb reklámja az elárult, elejtett kis Magyarországnak. Nem politikai vagy szabadelvű ügy ez, nagyméltóságú böles magyar kormány, hogy ennek a Hegyaljának szabad legyen így elsorvadni s elmúlni mindörökké! Egész kis országgrész, föld, társadalom, nép, boldogulás, élet az, ami kockán forog. A tokaji szőlőgazdaságot barbár és buta adók, bal konjunkturák, rossz pénz, rossz kereskedelmi szerződésök sodorták válságba. Nincs évek óta pénz az üzemet megmenteni s olyan nívóra visszahozni, — hogy a tokaji bor újra hódító királynő módjára vigye dicsőségét Varsótól az Indiáig. És az a kormány, amely nem tudja Tokaj-Hegyalját megmenteni, az a kormány egy bohém gesztussal hajít oda két milliárdokat színészturnára, az a kormány harmincezer dollárt tud kifizetni a „Csárdaskirálynő” filmen való magasztos megörökítésére, az a kormány ünnepi bőség-gel áldoz milliárdokat a balatoni tudós életlen palotára, tízezer milliárdot a lilla-füredi hotelre és az a kormány minden nap vagyonokkal képes támogatni a legmeddőbb szövetkezéseket is az ország vergődő kereskedelmével szemben. Minden céccora telik, csak a szívszorogató őrszögördekekre nincs pénz, csak a halaszthatatlanon nem sietnek segíteni, csak a végzetes yeszedelmen nem akarnak fordítani. Tokaj talán elmúlna reménytelen jajaival is jövőre, mint ahogy az idén a szüreti hangjai némultak el. A régi poéta bánatos sorai járnak vissza a Hegyalja esendjébe: Szüret-é ez vagy talán tor, Hallgatunk, pedig fogy a bor... fogy, igen, a reménység is, a hit is, az ööm, az élet a magyarak megátkozott szép földjén.

Négyszáz cigány hegedűje sirt a vasárnap délutáni záporban Kóczé Antal temetésén

Szépasszonyok, gavallérok autósora és ötezer főnyi közönség kísérte a síríg a cigányzenészek királyját

(A Reggel tudósítójától.) Nincs a világon olyan instrumentum, amely úgy tudjon rikatni, vigasztalni, mint a magyar cigány hegedűje és nincs olyan komédiás, akit olyan szívfaesőn tudjanak temetni, mint ahogy a híres magyar cigányprimások kísérik utolsó útjukra. Így temették el vasárnap délután a híres, nevezetes cigányprimást, Kóczé Antalt is, akit elvesztett fia után a szívfaidalom ilt meg, tragikus halállal. Fél négy órára volt kitűzve a temetés a Kerepesi temető halottasházánál, de már kora délután érkezve gyűlt a nép.

Nyolevan rendőr vonult ki a temetőbe

a rend főntartására Hapka főfőlügyelő vezetés alatt. Kordont vontak a halottas ház körül és végig az ut mentén, amely a főbejárat előtti sírhöz vezet. Sűrű, fekete felhők borították az eget és megeredett az októberben szokatlan nyári zápor, de mégis

ötezer főnyi közönség szorongott a szakadó esőben.

Eljött a fényes étermek és kávéházak, az esti világ közönsége. Szépasszonyok, híres szépségű nők és híres gavallérok, akik sok muzsikás emlékeznék, hosszú sor autóval gyűltek. A tömegben pedig ott voltak mindazok, akik sohasem vigadtak Kóczé híres madár-cséseregése mellett, akiknek erre sohasem telt... most eljöttek, hogy legalább elírják magukat az ingenymuzsikánál, amelyért szegény Kóczé a legnagyobb bugyellárisból fizet, életével, halálával.

— Jaj, be gyönyörü, be szívzszakasztó! — só-

hajtott ötezernyi szív, amikor a halottasház pitvarában

négyszáz cigány hegedűjén megreszkett a nóta, a „Lehullott a rezgő nyárfa levele”.

Rácz Laci, Rigó Jancsi, Radics Béla, Rácz Marci, Farkas Vince, Toll Jancsi, Toll Arpád, Szalai Pepita Gyula, Kozák Gábor, új. Sáros Elemér, új. Rácz Gyula, Rácz Károly és még egy sereg primás állt a nagy bandában, amely most jött haza Bécsből a temetésre. Ott álltak kísért szemmel az elhunyt leányai és vejei. Magyari Béla és Vörös Károly primások. A gyászoló család meghatva köszönte meg

dr. Diószeghy János miniszteri tanácsos részvénytülvánítását,

amelyet mint a belügyminisztérium rendészeti osztályának vezetője, személyes megjelenésével fejezett ki. És odalépett az özvegy elé egy kis cserkészfiú is, Farkas Antal, akit a 4-es számú BIK cserkészcsoport cigányzenekara bízott meg, hogy jelentse részvétüket. Az egyházi szertartást Göde Lajos református pap végezte, két segédlelkessel. Aztán a rengeteg koszorút kiűző koszira rakták és a koporsóval megindult a menet. Ömlött az eső a 400 cigány hegedűjére, amely sírva kísért a koporsót. „Kihűtök a holttestet az udvarra”, ezt huzta a 400 cigány a szakadó esőben és mindenki könnyezett. A koporsó megérkezett a sírhoz, amely mellett ott domborult a fiatal Kóczé Lajos sírja. Odatemették fia mellé. Elszállt a szomorú nóta és csak az eső kopogott a fűss hanton.

A frankhamisítási pör hágai tárgyalásán tett kijelentései miatt nemzetgyalázási pör indult Budapesten özvegy Nagy Györgyné ellen

A főjelentést Megyery Ella tette meg a Hágában lakó Kézimunkatanárnő ellen

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti bíró-törvényszék dr. Török Géza kuriai bíró elnökségével e héten olyan nemzetgyalázási bünpört tárgyal, amelyben a vádlott a terhére rótt bünelekményt a hágai törvényszék föltárgyalási termében követte el,

amikor ott a frankhamisítási ügyben tartóztatott Jankovics Arisztid ezredes és társai bünpörével foglalkoztak.

A Hágában megtartott föltárgyaláson a hallgatóság karzatán mint érdeklődő foglalt helyet özvegy Nagy Györgyné, hágai kézimunkatanárnő, aki az egyik vádlott védekezésének hallatára

a hallgatóság felé fordult és Magyarországot becsémlő kifejezésekre ragadtatta magát.

Az állította többek között, hogy „Magyarország a politikai üldözések, a korrupció és a csalások országa, ahol egy püspök esketése mellett támadják háiba a külföldet”. Majd így folytatta: „Sajnos, én is magyar vagyok, de nagyon szegyelem, hogy közöm van ehhez a frankhamisító nemzethez. Ne illojn föl senki a védekezésnek, mert ez nem magánügy, benne van ebben a gaztetiben az ország egész vezetősége, még a miniszterelnök is.” Megyery Ella magyar újságíró, aki mint lapindósító szintén résztvett a hágai frankhamisítási ügy föltárgyalásán, hazakerelve jelentést tett az esetről. A budapesti királyi ügyészség vádiratot adott be Nagy Györgyné ellen, aki

a rendtörvénybe ütközött, a magyar állam és magyar nemzet megbecsülése ellen irányuló büntetés miatt vádol meg.

A vádlottnő a hivatalos lapban közzétett hirdetésénél idézte meg. Ha a vádlottnő nem jelenik meg erre az időzetre, a föltárgyalást akkor is megtartják, bünsőnek nyilvánítják, de büntetést nem szabnak ki ellene, csak akkor, ha majd visszatér és megjelenik a bíróság előtt.

Anglia partvidékén nagy vihar szántott végig, amely Londonban is sok kárt okozott

London, október 10.

Anglia partvidékén és az ország belsejében nagy vihar dúlt, amely egyes pontokon 100 kilométeres órákenti sebességgel ért el. A londoni parkokban a fák sokat szenvedtek s magában a városban is nagy kárt okozott a vihar.

Huszmillió aranykoronáért kétezer családi házat építenek a közalkalmazottaknak

Jövő tavasszal kezdődnek az építkezések, amelyhez a Kormány 50—100%-os amortizációs kölcsönt folyósít

(A Reggel tudósítójától.) A pénteki minisztertanács többek között újabb nagyszabású lakásépítő akció tervével foglalkozott. Az ügyet Vass népjóléti miniszter referálta és bejelentette, hogy közszolgálati alkalmazottak részére

huszmillió aranykoronával mintegy 1500—2000 családi házat akar építtetni.

A tervek készen vannak és amennyiben a pénzügyminiszter nem gördül anyagi akadályokat a kérdés megoldása elé, az építkezések már a kora tavasszal megkezdődnek. A kindásokat részben a népjóléti minisztérium költségtérítésből fönmaradt összegekkel kívánja föözni Vass, részben Bud pénzügyminiszteről kér támogatást. Az építkezési akció, a terv szerint,

a közelmultban állami segíellyel végrehajtott építkezések mintájára indul meg, az amortizációs kölcsön aránya azonban sokkal nagyobb lesz, mint ezeknél az építkezéseknél. Akkor 50%-os kölcsönt folyósítottak az építőknek, most pedig

50—100%-os amortizációs kölcsönt fognak kiutalni.

Ha az építőknek vagyona van, 100%-os kölcsönt nem kaphat, ellenkező esetben elegendő, ha a telkéről gondoskodik. A köztisztviselők, akik ilyen kölcsönt kapnak, lakbérükkel amortizálják a fizetett összeget és ezenkívül aránylagos részben a ház értékének megfelelően, bizonyos részleteket törlesztenek.

„A silhouette fiatalos vonalai az ideai női divatnak a jellegzetessége”

Hogy az általam Párisból hozott kelmeválaszték mennyire felel meg a mai divat emesztetikai követelményének, ennek elbírálása céljából ezennel fölhívom a t. hölgyközönséget, tekintse meg a sok más kelme között a következő cikkeket, mint pl.: Rodier thibeti kasmirgyapjuból szövött „Kasha-Duveline“-jét, Rémondnak halk fényű, omló esősü „drap Feminá“-ját, a Rue du 4. Septembre-i E. Meyertől az idén először forgalomba hozott meliert, finom színösszetételű „peau de diable“-ját. Bemutatjuk az egyszínben tartott „la Charmola“- cikket is, még pedig egészen új színárnyalatokban, mint amilyenek pl. az aubergine (lilászvörös), médoc (borvörös), cardinai, ruille (szintén vörös árnyalatok) stb.

Minden érdeklődő hölgyet örömmel látunk, vételre senkit sem készítenek, mintákat is szívesen adunk.

Szénásy Gyula, IV, Kristóf-tér és Szervita-tér sarok

Mű-szerencsétlenséget

rendezett-e a fürdőkádban a Holdingus-Bank egyik volt főtisztviselője, aki napi száz dollárra biztosította magát

A Nemzeti Balesetbiztosító Intézet biztosítási család címén följelentést tett a rendőrségen. — A főtisztviselő szerint a biztosító intézet így akar szabadulni a félmilliárdos kártérítéstől

(A Reggel tudósítójától.) Különös ügy foglalkoztatja most a budapesti rendőrséget. A Nemzeti Balesetbiztosító Intézet ugyanis balesetbiztosítási család címén följelentést tett a Holdingus-Bank egyik volt főtisztviselője ellen, akit azzal gyanúsít, hogy

fürdőkádjában leforrasztta magát, csak hogy megkaphassa a súlyos balesetbiztosítási díjakat.

A fölünést keltő eset hasonlít Marck bécsi mérnök esetéhez, aki 200.000 dollárra biztosította magát és azután állítólag egyik lábát levédte, hogy így a nagy összeget megkapja. A budapesti banktisztviselő kínos biztosítási kalandja így történt: A Nemzeti Balesetbiztosító Intézet Nádor-utca 28. szám alatti palotájában hónapokkal ezelőtt megjelent a Holdingus-Bank egyik főtisztviselője, aki egy bankbotránnyal kapcsolatban már sokat szerepelt a nyilvánosság előtt. Kijelentette, hogy élet- és balesetbiztosítást szeretne kötni. Különböző ajánlatot tettek neki, amik azonban nem nyertek meg térszést. Végül ő tett ajánlatot, megpecsételt olyan értelemben, hogy halál esetére bebiztosítja magát 100.000 dollárra, ha pedig baleset érné és munkaképtelenné válnék, mindaddig napi 100 dollárt kap, amíg munkaképtelensége tart. Az ilyen természetű balesetbiztosítás nem szokatlan, de

a napi 100 dollár olyan nagy összeg, hogy ilyen arányú biztosítást nem is szoktak kötni.

A megállapodás azonban mégis létrejött az intézet és a volt bankfőtisztviselő között. A kötvényeket aláírták és a biztosítást pontosan fizetni kezdte a kiszabott díjtelteket. Másfél hónappal a kötvény aláírása után borzalmas baleset történt a főtisztviselővel. Amint ugyanis lakásán belépett a fürdőkádba, véletlenül ráömleszt a henger teljesen forró víz, úgy, hogy

eszméletlen állapotban emeltek ki a fürdőkád forró vizéből és szenvedett égési sebeinek gyógyulása 59 napig tartott.

A budapesti társaságokban, ahol jól ismerik a volt bankfőtisztviselőt, sokáig úgy tudták, hogy aligha lehet életét megmenteni. Mialatt a főtisztviselőt egy szanatóriumban ápolták, a Nemzeti Balesetbiztosító Intézetnél megjelent a főtisztviselő megbízottja és bejelentette a súlyos balesetet, annak közlésével, hogy munkaképtelensége idejére igényt tart a napi 100 dollárra. A biztosító intézetnél meglehetősen megdöbbenést keltett az a bejelentés, mert az égési sebek gyógyulása a leghosszadalmasabb és rögtön kiszámítható, hogy körülbelül 8000 dollárt kell fizetniük. Erre, bár a főtisztviselő rendkívül súlyos állapotban fektült a szanatóriumban, a biztosító intézet nyomozást indított annak tisztázására, hogy a baleset nem a napi 100 dollárért történt-e. A privat nyomozás alapján a biztosító intézet a főtisztviselőt 59 napi betegsége után

megtagadta az 5900 dollár kifizetését, mert szerinte a baleset csak álbaeset volt.

A főtisztviselő azonban nem fagyított követelésével, amire a biztosító intézet szombaton este család miatt bűnvádi följelentést tett ellene. A följelentésben a biztosító intézet azt mondja, hogy a magánnyomozás szerint az egész lefordítás ügyellenül rendezett szerencsétlenség volt, a főtisztviselőt nem is ömlött rá a forró víz, hanem ő ült bele a forró kádba, sebei is jelentéktelenek voltak,

az egész csak trükk volt a napi 100 dollárért.

A rendőrség már szombaton este megkezdte az ügy nyomozását, beidélték a főtisztviselőt, akit ma már valóban alig látszanak az égési sebek. Az egész családi eljárás — mondotta a főtisztviselő — azért indult meg ellenem, hogy a biztosító társaság így megmentse azt a fél milliárdot, amit ki kell fizetnie.

Egyébként orvosaiyal hajlandó bizonyítani, hogy hanyadfoku égési sebeket szenvedett és hogy mennyi ideig tartott a sebek gyógyulása. A rendőrség természetesen folytatja a nyomozást, hogy a pesti Marck-ügyre világosságot derítsen.

lapota iránt, de csak fivéréi, Rakovszky István és Menyhért beszélhettek vele.

Ma délután 5 órára gróf Bethlen István miniszterelnök és a felesége jelentették be magukat

és bizonyára most történik végleges döntés a belügyminiszter ur lemondásáról. Annyi kétségtelen, hogy a kegyelmes ur már most is játsva tárgyal a legnehezebb témáról és így, ha ithonról intézhetné az ügyeket, akkor helyettesítéssel is meg lehetne oldani a kérdést, mivel abszolút nyugalomban számításom szerint csak hat hétig lesz szüksége. A helyzet azonban az, hogy

a lelkiismerete tiltakozik az ellen, hogy ne egész emberként intézze az ügyeket

és ezért ragaszkodott lemondólevelének nyilvánossághoz.

Az esti órákban újból ellátogattunk a beteg belügyminiszter otthonába és beszélünk

Rakovszky Ivánnal,

a miniszter feleségével, aki a következőket mondotta:

— Férjem a gyógyulás utján van, de

még mindig nagyon gyöge és fáradt

és így előreláthatóan sokáig fog tartani, amíg egészségét teljesen visszanyeri.

A kegyelmes asszony közölte velünk, hogy

Bethlen miniszterelnök, aki délután érkezett meg feleségével együtt a beteg belügyminiszter látogatására, még mindig bent időzik a betegszobában.

A miniszterelnök értesülésként szorint hosszasan elbeszélgetett Adám professzorral, aki a kitűnő Czákó dr. elutazása után rendszeresen fogja kezelni a belügyminisztert és

sajnálkozással értesült arról, hogy a belügyminiszter hőmérője még mindig nem esőkent.

Eppen erre való tekintettel

nem is tárgyalt sokáig a belügyminiszterrel és így a belügyminiszteri tárcsa sorsáról sem történt döntés.

A Reggel munkatársa beszélte végül

Rakovszky Istvánnal,

a belügyminiszter ikerestvérével is, aki a következőket mondotta:

— Mi, a belügyminiszter családja és hozzátartozói, egészségének helyreállítása érdekében

egyáltalán nem tartanók kívánatosnak, ha továbbra is meg kellene maradnia állásában

és reméljük, nem is kerül az elé a választat, mely egészségének kockázatlansával megalapozottan láncját vagy sem. (L. D.)

Bethlen vasárnap délután tanácskozott

a lázas Rakovszky Ivánnal, akinek családja nem tartja kívánatosnak, hogy a belügyminiszter megmaradjon állásában

A belügyminiszter lelkiismerete tiltakozik az ellen, hogy „ne egész emberként intézze az ügyeket”. — A miniszter láza vasárnap estére sem csökkent

(A Reggel tudósítójától.) A Nyul-utca 10. számú villa előtt szombaton este óta

rendőrszemen áll, vigyáz a beteg belügyminiszter nyugalomára,

akit szombaton szállítottak vissza Kolozsvárról budai otthonába. Vasárnap délelőtt látogattunk el a Nyul-utca 10. szám alá és

Czákó József

kezelőorvosnál a belügyminiszter egészségi állapota iránt érdeklődünk:

— A kegyelmes ur — válaszolja dr. Czákó, aki már több mint 70 napja kezel a belügyminisztert — jól aludt az éjszaka. Reggel semmi láza nem volt, most azonban

37.1-re szökött föl a hőmérséklete, amit a hosszú utazás reakciójának tekintek.

Aggodalomra azonban ninesen semmi ok. Tíz napig teljes nyugalomban hagyjuk most a lábát és csak azután kezdjük meg izületi mozgását. En azonban azt már nem várhatom meg, mert a hét végén vissza kell utaznom Marosvárára. A kegyelmes ur egészségi állapotának további javulása a hőmérőskelétől és lábának érzékenységétől függ. A lapok tudósításával szemben meg kell állapítanom, hogy nem dagadt a lába, csak a bokában duzzadtabb egy kissé és még ez a duzzadás is csak ritkán mutatkozik.

Tíz nap múlva már fölkelhet az ágyból, de legalább hatheti további teljes nyugalomra van szüksége, ahhoz pedig, hogy a régi egészsége helyreálljon, még két-három hónapot kell nyugalomban eltöltenie.

Kedélye nagyon jó, a társalgásban szinte tülelen, de látogatókat ennek ellenére is csak egészen kivételesen engedünk be hozzá. Már ma délelőtt is sokan érdeklődtek egészségi ál-

Bartha Richárd, a kormányzói kabinetiroda főnöke kijelenti A Reggel-nek, hogy nem lesz igazságügyminiszter

(A Reggel tudósítójától.) Az igazságügyminiszterválság hírével kapcsolatban megírták a lapok, hogy az igazságügyminiszteri székben Pesthyt Bartha Richárd, a kormányzó kabinetirodájának főnöke fogja követni. A Reggel megkérdezte elől Bartha Richárdot, aki a következőket válaszolta:

— Huszonöt év óta minden igazságügyminiszteri változás alkalmával a sátoiban engem kombinálnak igazságügyminiszternek. Meglepőde hallom, hogy most is szóbahozták az én nevemet, holott én az igazságügyminiszterségben beálló változásról nem tudok és

senkivel sem folytattam tárgyalást az igazságügyi tárcsa vállalásáról.

Azok a hírek tehát, amelyek engemet kombinálnak igazságügyminiszternek, minden alapot nélkülöznek.

MARGITSZIGET
 WEEK-END A NAGYSZÁLLODÁBAN
 Szombat délutántól hétfő delig szoba, teljes ellátás, fürdők, autósaszonlat átalányárbán személyenként 250.000 K, két személyre 510.000 K
szent MARGIT Gyógyfürdő
 Autóval kombinált fürdőjegyek a Lipót-kürt 2. előtti állomásról a gyógyfürdőbe és vissza 25.000 korona. Szénasvas fürdővel 45.000 korona
szent MARGITSZIGETI SZANATÓRIUM
 Az ország legmodernebb helgyógyászati üdülő és gyógyintézete. Szobák szanatóriumi ellátással 240.000 koronától; fürdőszobás lakosztály 320.000 korona, klinikai osztály 170.000 korona

GYÖNYÖRÜ
PERZSA
BUNDÁK
RÓZSA
 szücsnél
 Kristóf-tér sarok.

Megérkeztünk Párisból!
 Eredeti őszi legújabb modelleinket
méltányos, szolid áron
 hoasztjuk a t. közönség rendelkezésére
Neubauer és Spinner
 IV. Váci-utca 11 b. I. emelet 1
 Alapítási év: 1900

„Kötelességünk, hogy előtérbe tolakodjunk!“ — mondta gróf Zichy János a vasárnapi katolikus nagygyűlésen

„Az uralkodó keresztény irányzat dacára nem lehet köztünk az apostoli király és nincs bensőséges viszony az állam és a katolicizmus közt!“
Prohászka püspök szerint a spiritizmus ma már nagyobb veszedelem, mint a szociáldemokrácia. — A nuncius magyar beszédében tolmácsolta a pápa üdvözlését

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt folyt le a Vigadó nagytermében az országos katolikus nagygyűlés. A földszinti díszpályában foglalt helyet a **katolikus püspöki kar teljes ornatusban**, közöttük állt gróf **Klebsberg Kanó** kultuszminiszter és a katolikus egyház több világi reprezentánsa. Amikor gróf **Zichy János**, Csernoch hercegprímás és a pápai nuncius megjelentek az előadói emelvényen, a Vigadó nagy orgonája rázendített a **Himnuszra**.

Gróf Zichy János,

az Országos Katolikus Szövetség elnöke nyitotta meg a nagygyűlést:

— **Itt állunk, förtelenek, egységesek, erősek vagyunk, élni és jogainkat érvényesíteni akarjuk.** Meg kell itt mondanunk nyíltan:

dacára az uralkodó keresztény irányzatnak, a magyarországi katolicizmus sem kifelé, sem befelé nem rendelkezik azokkal a jogokkal, amelyek tekintélyének, számarányának és történelmi hívatóságának megjelölésére. Fájóan kell megállapítanunk, hogy

nem lehet köztünk apostoli királyunk és nem lehet oly bensőséges a viszony köztünk és az állam között, mint ahogyan szeretnénk.

Számarányunk szerint nem érvényesülhetünk, úgy, ahogy a keresztény irányzat alatt kellene érvényesülnünk. Ez pedig a magyar állam szempontjából életkérdés, mert tudnia kell mindenkinek, hogy ezt az országot Szent István alapozta meg és azent koronát a pápa ajánlotta az országnak. Tudnunk kell, hogy királyságban élünk és hogy apostoli királyunk van. (Hosszantartó éljenzés és taps.) Az államunk vallása mindig a katolikus volt. Tudnia kell mindenkinek, hogy

az állam szempontjából a katolicizmus a legértékesebb hitelekezt,

mert legtöbb konzervatív erőt tartalmaz. Bármielyen irányzatú kormányzatnak elsősorban velünk, katolikusokkal kell számolnia. Ezért kötelességünk, hogy szükség esetén

előtérbe tolakodjunk.

Nincs a világon intézmény, amely alkalmasabb volna az állam fundamentumául, mint a katolikus egyház. A szabad kutatás kizárásával a legnagyobb tekintélyt és fejeletmet a mi vallásunk reprezentálja. Minden más állami szervezet, lehet liberális, de megincog és összedől, mert nem tartalmazza azokat az erőket, amelyek a konzervatívizmusból fakadnak. Joggal

követelhetjük tehát az államtól érvényesülést. Nem elégedhetünk meg egyháznak formai érvényesülésével. Az összes katolikus részére követelmünk kell az érvényesülést az egész vonalon. (Egy közbeszólás: „Munkát követelünk!”)

A keresztény irányzat nem válhat lepellé, amely alatt megszűnik a katolicizmus államalkotó léte.

A destrukció elleni harcban együtt kell haladnunk az egyéb felekezetekkel,

az irányító szerepet

azonban magunknak követeljük. Gyáva az, aki ereje és történelmi elhivatottsága tudatában nem lép a porondra. Legyünk szabadelvűek a közös megértés gondolatában, de

a szupremácia kérdésében legyünk intranzigensek.

Ezután

Cesare Orsenigo pápai nuncius

állt föl szólásra. Tomboló lelkesedést keltett a hallgatóságban, amikor a nuncius magyar nyelven szólalt meg: **Milyen tisztelt közgyűlés!**

A pápa üdvözlését hosszabb magyar nyelvű beszédében tolmácsolta,

amelyet papírosról olvasott föl.

Az elnök indítványára ezután üdvözölő sürgönyt küldött a nagygyűlés Rómába, Lequici-

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter a Szepesi Egyesület jubiláris közgyűlésén elítélte azt a rossz magyar sajátosságot, amely a mások vallását firtatja

Vasárnap ünnepelték a Tiszti Kaszinóban a Budapesti Egyesület ötvenéves fennállását

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti Tiszti Kaszinóban vasárnap délelőtt ünnepelte a Szepesi Egyesület, a felvidéki zipszerek budapesti egyesülete fennállásának ötvenedik évfordulóját. A jubiláris gyűlést dr. **Habcrern J. Pál** egyetemi tanár, az egyesület elnöke nyitotta meg. **Farkas Győző** debreceni evangélikus lelkész ünnepi beszéde után

gróf Csáky Károly

honvédelmi miniszter a kormány nevében üdvözölte a jubiláló egyesület hosszabb beszédében és méltatta a szepesi nép kiváló képességét.

— Nem akarok arról beszélni — mondta —, hogy az egészséges falkeveredés sok évszázad át milyen egyszerű egyedeket teremtett,

amelyek szepesi zipszer név alatt ismeretesek. A zipszer sohasem kereste azt, hogy társának bölesőjénél ménet anyja, tót dajka vagy bus magyar anyja könnyei hullottak-e. Nem hallottam soha azt sem, hogy

egy szepesi zipszer aziránt érdeklődött volna, hogy társa a protestáns vallásunk tagja-e, vagy pedig a Lőcsét öreg templom katolikus egyházában keresztelték meg.

A szepesi ember, nagyon helyesen — ellentétben a rossz magyar sajátossággal —

nem firtatja a másik vallását.

AGNES
HÁRJÁRÓLÓ
KÖZÖSSÉGI
KÖZVETÉSI
KÖZVETÉSI
KÖZVETÉSI

Brillánsokat, gyöngyöket
és régi ezüsttárgyakat Schmelzer Benő Károly-kört 28. sz. (Köz) teljes értékben vásárol! Budapesti városi házfőkapu-nál.

tiába, a mexikói katolikusoknak és Horthy kormányzóknak. **Gerencsik Tibor** és **Turi Béla Assisi Szent Ferencről** tartottak beszédeket.

Prohászka Ottokár

arról beszélt, hogy az ország talpraállítását után vissza kell állítani a szellemi harmóniát is. **A szociáldemokraták által vezetett apostolizációval szemben már nem oly súlyos a veszedelem.**

A hitelenség kilötte már minden puskaróráit.

Főborultak a marxisták, végére jár az uralkodó, nem látom, hogy a kereszténység ellen új veszedelmet támaszthatnának. Ezt a tudatot kell győzelmesen körülhordoznunk a világban. Ennél nagyobb veszedelmek: az **indiferentizmus**, a közömbösség és még sok izmusok, többek közt

spiritizmus,

amely annyira elharapódzott. **A vallásos szeretenség az alacsonyabb osztályok közt bizonyos szektákban grasszál, a felsőbb osztályokban az egyházat otthagya, külön szecanszot kanyarít magának. Szeretném kegyeteket beállani**

az antispiritizista szerrel,

mert tudom, hogy itt sok spiritizista is van. Alljunk vissza Krisztushoz és menjünk az evangélium után.

A proletariátus hitehagyása azért van, mert a kapitalizmus öt emberi méltóságától gyökerig megfosztotta.

A szociáldemokrácia és a katolikus egyház között van egy óriási szakadék. A katolikusoknak kötelességük, hogy ezt megszüntessék.

Kötelességünk a tőkést és munkást új kapcsolatokba hoznunk.

En ezeket 25 év előtt mondtam egyike püspökünknek, aki azóta már a mennyországba jutott. Ö erre azt felelte: **„En a magyagoknak is püspöke vagyok”**. Erre ez volt az én válaszom;

E rettenetes rendszer ellen küzdök, mert erre Krisztus tanított.

TABARIN

VIII, Rákóczi-ut 63. — Telefon: József 21-76

Esténként 10 órai kezdettel nagy kabaré-, varieté- és táncműsor

Ma záróra 5 órakor

Ford-autó és Fordson-tractor alkatrészek raktárra érkeztek
Szakszerű javítások eredeti amerikai cépekkel felszerelt műhelyben I., Budavári-ut 17-19. Tel.: J. 129-28

Haltenberger Vilmos a Ford-gyárak autorizált képviselője
Városi Iroda: VI., Nagymező-utca 19. Tel.: T. 66-15

ZALOGCÉDULÁKAT
Kiváltak. Ekszereket bárkinél drágábban veszek.
Singer J. IV. Egyetem-utca 11. Alapítatott: 1896. Telefon.

A leg-szebb **CSILLÁROK**
KISSLINGNÉL
VI, Podmaniczky-utca 31. szám

NE TÁNCOLJON MIG NEM TANULT HARASZTI ANDORTÓL
TÁNCSZALON, ERZSÉBET-KÖRUT 19, TELEFON: JÓZSEF 99-53

OPERA RUHÁZATI VÁLLALAT

(Belvárosi Dalszínház-u.) BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 20

Férfi és női ruhaszövetek,
férfi, női fehérneműek, férfi, női kabátok és ruhák, selymek, vásznak az összes textilárunk és ruházati cikkek óriási választékban raktáron!

Telefon **914-72**

Készpénzre kedvező részletfizetési feltételek mellett!

Nem lesz többé háboru Magyarország és Jugoszlávia között, mert minden vitás kérdést választott bíróság fog elintézni

Jugoszlávia tengeri szabadkikötőt biztosít Magyarországnak; Spalatót vagy a fiumei Adamich-kikötőt

A Reggel diplomáciai forrásból közli a készülő döntőbírósi szerződés legfontosabb rendelkezéseit

(A Reggel munkatársától.) A vasárnap legnagyobb eseménye Ninesies külügyminiszter nyilatkozata, amely meglehetősen emlékeztet meg a jugoszláv-magyar viszony alakulásáról és az egész világ nyilvánossága előtt ad választ a kormányzó moлайási beszédére, Ninesies nagyhorderejű kijelentései, amelyek beszámolnak a Walkó külügyminiszterrel Genfben folytatott tárgyalásokról és napirendre tűzik az adriai magyar szabadkikötő kérdését, egy politikai körökben, mint a budapesti diplomácia körében mély benyomást keltek. A Reggel munkatársa érdeklődött a döntőbírósi szerződés és a tengeri szabadkikötő fontos kérdéseinek részletei felől és tökéletesen tájékozott

diplomáciai forrásból

az alábbi felvilágosításokat kapta: — Azok a tárgyalások, amelyekkel Ninesies és Walkó külügyminiszterek egymással Genfben folytattak, ahhoz a konkrét eredményhez vezettek, hogy Jugoszlávia és Magyarország között elvi megegyezés jött létre a döntőbírósi szerződés megkötése ügyében. Mit jelent ez? Azt, hogy

Magyarország és Jugoszlávia között nem lesz többé háboru, hanem bármely konfliktust vagy vitát, békés uton fognak elintézni.

A szerződés, amelynek megszövegezése és aláírása előreláthatóan néhány héten belül meg fog történni, lényegileg azt tartalmazza, hogy Jugoszlávia és Magyarország az európai béke főtartása és biztosítása érdekében egymás között

kötelező választottbírósi rendszert léptetnek életbe a következő elvek alapján:

— A két állam kötelezi magát arra, hogy a jövőben minden vitás kérdést barátságos megegyezéssel és egyetértéssel fog elintézni. Ha bármely vitás kérdés íly módon nem lenne megoldható, úgy azt külön e célra választott bíróság elé fogják terjeszteni.

A választott bíróság székhelye váltokozva Belgrád és Budapest lesz.

Adott esetben a két állam a vitás kérdést az Allandó Nemzetközi Bíróság (Tribunal International Permanent) elé is terjesztheti. Minden esetben, mielőtt a két állam választott bírósághoz fordul, egyértelműleg megállapodnak abban, hogy a vita tárgyát és a kérdőpontokat szabatos szövegében terjesztik elő.

A választott bíróság hatásköre ki fog terjedni olyan vitás kérdésekre is, amelyek a szerződés megkötése előtti időben keletkeztek.

A szerződést bármely állam fölmondhatja; a fölmondási idő egy év. A választott bírósági szerződés a jugoszláv és a magyar törvény-

hozások által való ratifikációja után 15 nappal lép életbe és közzétetik a Nemzetek Szövetségével.

— Hasonlóan aktuális — folytatta informatorunk — a magyar szabad kikötő kérdése is, amelyről Genfben nem tárgyaltak részletesen, de

Ninesies tudomására hozta Walkó külügyminiszternek, hogy Jugoszlávia kész egy szabad kikötőt Magyarországnak rendelkezésére bocsátani.

A meginduló tárgyalásoktól függ, hogy ez a kikötő melyik legyen:

Spalato vagy a fiumei Adamich-kikötő,

amelynek használati jogát Jugoszlávia Olaszországtól 50 évre kapta meg és hajlandó átengedni Magyarországnak. A tengeri kikötő megválasztása, természetesen, fölveti a vasúti tarifakedvezmények és a hozzávezető vasút-

vonalak kiépítésének kérdését is. Mindezeket a kérdéseket a jugoszláv kormány kész a Ninesies külügyminiszter által jelzett kölcsönös méltányosság szemlében tárgyalni. Ezek letárgyalása után pedig

szinte automatikusan fog bekövetkezni a magyar-jugoszláv baráti szerződés megkötése.

A Reggel munkatársa

kormánypárti körökben

is informálódott afelől, milyen benyomást keltek Ninesies külügyminiszter kijelentései és a következő választ nyerte:

— Ez a nyilatkozat nem jelent meglepetést, mert a két állam között a kedvező atmoszféra adva van. A közeledés első etapja a sikerrel folytatott gazdasági tárgyalások voltak. A kormányzó moлайási beszédét követte a második etap: a genfi megbeszélés Ninesies és Walkó miniszterek között, amikor megerlelődött a választott bíróság létesítésének eszméje. A harmadik etap Ninesies nyilatkozata. Azok a szövegek, amelyek a különböző távirati ügynökségek révén Budapestre érkeztek, némaj elterést mutatnak. Van olyan szöveg, amely szerint Ninesies azt hangoztatta, hogy

Magyarországnak helyet kellene biztosítani a kisántantban. Nem valószínű, hogy a jugoszláv külügyminiszter ily messze ment volna,

mert szerintünk elképzelhetetlen, hogy Magyarország oly alakulásba lépjen, amely ellene irányul. Egyébként két állam közeledése csak ott lehetséges, ahol föllelhetők az érzelmi előfeltételek és ezek az előfeltételek Magyarországon meg vannak Jugoszláviával szemben.

Vértes István

Bakay egyetemi tanár

zsarolásért beperelte dr. Sajgó Győzöt, volt tanársegédét, mert arra akarta kényszeríteni, hogy ne pályázzék a sebészeti tanszékre

Az egyetemi tanári Kar bölcs belátására bízom, hogy Bakayról elmondott vádjaimat elbírálják — mondja dr. Sajgó Győző

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes bünpört tárgyal október 23-án a budapesti törvényszék.

A följelentést Bakay Lajos egyetemi tanár, a Pázmány Péter Tudományegyetem sebészeti tanszékének nemrég kinevezett professzora tette volt első tanársegéde, dr. Sajgó Győző budapesti operátor ellen,

akivel tizenkét esztendőn át együttműködött a pozsonyi Erzsébet Tudományegyetemen.

Bakay professor zsarolásért jelentette föl volt adjuktusát.

A szenciációnak ígérkező bünpört előzménye az, hogy Sajgó Győző április 12-én, tehát Bakay kinevezése előtt súlyos vádakat tartalmazó levelet írt Bakay tanárnak és a professor orvosi működése elleni adatok felsorolásával arra akarta rábíni, hogy a közötrány elkerülése érdekében, pályázatát vonja vissza,

illetve ne fogadja el kinevezését a Kuzmik Pál egyetemi tanár általvaló megüresedett egyetemi tanszékére". Bakay professor nem teljesítette volt asszisztensének meglepő kívánságát, hanem a sértő levél miatt az ügyességén zsarolás címén följelentést tett ellene. A levélnek az a passzusa, amely miatt Bakay pört indított, a következőket mondja:

„Ha Ön pályázatát egy héten belül nem vonja vissza, levelem tartalmát a kabinetfőda, a tanári kar és a nagy nyilvánosság elé terjesztem.”

Fölkerestük vasárnap délelben Sajgó Győzöt, aki ezidő szerint magánprakszist folytat Budapesten. Kérdéseinkre ezeket mondotta:

— Bakayval tizenkét esztendőn keresztül működtem együtt, mint az Erzsébet Egyetem első sebész tanársegéde. Ezen az alapon föl jogosítva éreztem magam, hogy ilyen nagyfontosságú kérdésben, mint amilyen a budapesti sebészeti tanszék betöltése, közérdekből Bakay Lajos orvosi működését az illetékes körökkel megismertessem. En valóban levelet írtam Bakaynak és ezt a levelet kísérőlevéllel együtt a pesti orvosprofesszoroknak is megküldöttem.

1000 képet, 3000 cikket

és szenzációs árakat talál a

REISZ ÁRUHÁZ RT.

Budapest, VII, Király-utca 47

most megjelent nagy képes árjegyzékében.

Kereskedők, szövetkezetek és magánosok kérjék azonnal. Tartalmaz játékok, díszműtáru- és háztartási cikkeket.

Az én reklámom:

Divatos, jutányos

Női felöltők

Holzer

Divatház

Kossuth Lajos-utca 9.

Megkezdtek

elsőrendű szobanövényeink őszi árusítását. Pálmák, vízipálmák, japán vizinövények, ficusok, tulók, kaktusz-félék stb.

Meglepő olcsó árak!

„Cyklamén” Rt

Főüzlete: V, Dorottya-utca 14

Fióküzlet: V, Nádor-utca 3

Saját kertészetiinkben termelünk.

Kertalakitások, tervezések.

Faiskolai cikkek: fák, bokrok, virágok árusítása, Rózsafák.

Telep: I, Hidegkúti-ut 48

Megrendelések a főüzletben is

Tízezer aláírással ellátott kegyelmi kérvény Nádosy és Windischgrätz megkegyelmezése érdekében

(A Reggel tudósítójától.) A frankhamisítási pör kuriai ítéletét csütörtökön fogják kihirdetni, de már megindult az akció Windischgrätz és Nádosy megkegyelmezése érdekében. A társadalmi egyesületek mozgalmat indítottak, hogy Budapest tízezer vezető polgárának aláírásával kegyelmi kérvényt terjesszenek a kormányzó elé. Nagybobbára jobboldali egyesü-

letekben és kaszinókban most szedik össze az aláírásokat. Eddig kétszer aláírás gyűlt egybe és amennyiben a hét végéig a tízezer aláírás meglesz, vasárnap vagy hétfőn monstreküldöttség fogja átnyújtani a kormányzóknak. Az akció a bajtársi szövetségekből indult ki, az Ebredő Magyarok Egyesületének támogatásával.

A zsákpanama miatt vasárnap őrizetbe vették az Első Budapesti Gőzmalom egyik tisztviselőjét is

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányságon az Első Budapesti Gőzmalom kárára elkövetett nagyszabású zsákpanama ügyében; miután már szombaton őrizetbe vették Fuchs Adolf zsáknagykereskedőt és Balusz József roktárnokot, vasárnap folytatták a kihallgatásokat. Fary Péter Pál rendőrkapitány a különböző terhelő vallomások után elrendelte, hogy a gőzmalom egyik tisztviselőjét, Timkó Gyulát állítsák elő a főkapitányságra, ahol kihallgatása után őrizetbe vették. A rendőrség egyben megállapította, hogy a zsákpanama folytán a gőzmalom kára nem két milliót, hanem egy félmilliót. Az őrizetben lévő Fuchs Adolf védoje, dr. Sándor László vasárnap bejelentette a főkapitányságon, hogy Fuchs hajlandó megteríteni a teljes károsszöveget és így valószínű, hogy a gőzmalom visszaadja följelentését.

Mit szól hozzá Mindszenty „Valentino” Tibor, hogy elviszik Hollywoodba világsztárnak

(A Reggel munkatársától.) Csakugyan, ahogy a fáma beharangozta: szép fiú. Száznyolcvanöt centiméter magas, széles vállu sportfiú, a született amorosok vonó arcával. Olyan arccal, amelyet az ember nézni szeret, így, huszonhétosztódás fiatalágában, különös metszésű fekete szemével, amelyek valóban nemcsak a fényképeken, de az életben is megdöbbentően emlékeztetnek Rodolpho Valentínora. Nem édeskés, giccses, nőies férfiség, hanem a torredorok acéloságából és vadsgábol való. Jutott beléje kevés öntudatlan kegyetlenség és valami a vadász merenven figyelő, kemény arcából — épp úgy, mint Valentinonál — és mindez egy spanyolosan lesült arc nyugodt maszkja mögött. Az ilyen ember nem beszél sokat, nem tolja magát előtérbe — úgyis tudja, hogy észreveszik. Ül a karosszékben, nem hanyagul, de mégis lezseren, a világtól sem barátságatlan, de természetlő fogva rezervált, aki figyeli az embereket és dolgot, nem azért, hogy problémákat hozozen belőlük, hanem azért, mert az élet életrevaló lebonyolításához szükségesek a tapasztalatok. A hegyesre nyírt, torredoros barkó — a fül mellett egy szénfekete ök — stilizálja teljese az elhalt mozi sztárhoz való föltűnő hasonlatosságát.

senyveszős és uszó vagyok. A lovastüzekről szolgáltam és, természetesen, autót is vezetek. A nem-nemes sportokat viszont nem szeretem, például nem kultiválom a futballt. A háborúban is voltam és leszerelés után valamibe bele kellett kezdenem. Nekem is kínálkoztak a könnyű spekulációk, a velem egykoru, hasonló szőrű emberek telestívták magukat inflációs pénzzel. Nekem az ellenszentes volt. En a pénz-bőség legkínymetűbb idején álltam be sógorom, Horváth Nándor fűszer- és élelmiszerüzletbe.

Fölvettem a fehér köpenyt,

Guttmanál vettem egy híres, jó „elszakíthatatlan” nadrágot és megtanultam a szakma legelőmbb fogásait. Mindent megtanultam, ami nemzetközi értelemben a jó kereskedő technikájához tartozik. Sógorom konzervgyáraiba is bementem és az üstök és fazekak körül úgy dolgoztam, mint a munkások... En ezt nem szégyelem. Barátaim ugyanakkor a Váci utcában korzóztak. Bejöttek az üzletbe, fehér köpenyben láttak, nem írték meg.

— Régen hord már ilyen barkó?
— Dehogyan — feleli nevetve. — Ezelőtt tisztességesen nyíratam a hajam.

Ez most a fölvetések miatt van. Már 300 métert lejátszottam, legalább egy tucat Valentino-dresszben.

— És hogy érzi magát ebben a furcsa, új szituációban?

— En mindent megmondok, amibe kezdek, semmi sem bánok meg utólag és minden helyzetben otthon érzem magam. Valahogy úgy van, hogy én mindenütt és mindig én maradok.

Nem vesztim el önmagamat.

Munka ez is és hogy derogálna az, ami munka, azt nem ismerem. Ha érdeklí, miképen éltem eddig, elmondom.

— Hogyne, tessék!

— Tehát gyerekkoromtól kezdve rengeteget sportoltam. Gátat futottam, rövid fátot futottam, távolugró és magasugró voltam, szenvedélyesen vívtam, most aktívan evezek, ver-

Lásna, ma, amikor barátaim rábeszélnek, hogy aknázzam ki Hollywoodban azt, hogy Valentinhoz hasonlítok, amikor Fedák Sári világtáncos jősel, ha elindulok a filmen — ma van csak igazán szükségem arra, amit a pult mögött megtanultam. Mert elindulok, November 23-án szállok Cherbourgban a „Leviathan”-ra és a legkalandosabb bohémpályára magammal viszem utóvalóul azt a technikát és rendszeret, amelyet a kereskedői szakmában elsajátítottam. Jó iskola volt, mert azt is leszürttem belőle, hogy a Rodolpho Valentínok mestersége szintén nem áll a „jötem, látam, győztem”-ből. Hanem kifestve, kikendőzve, szerepeken és dekorációkon keresztül dolgozni kell ott is, von jűek auf, tanulni,

a föladatnak élni és nem nézni se jobbra, se balra...

— Kedves Valentino — ezennel megtanodom. Lásna, ez a maga első mozi sikere. Még csak azt mondja meg: a géptől nem fél? Ott, a hangulatinélküli stúdiókban, a reflektorok impertinens fényében nem fogja egyszerre balasztak érezni a karját, a lábát, ahogy az a gyakorlatlanoknál napirenden van? Fog tudni megzoni?

Bizakodón mondja ez a megfontolt fiatal ember:

— Hogyne. Tudja, a sport hozzásegített ehhez. Az jut eszembe, hogy aki gátat futott, az sohasem fog kilygni az autóból, az kiugrik. Hát én nem ijedek meg még a reflektoroktól sem. Majd csak kiugrom ott is valahogy.

Kedden délelőtt pártközi értekezleten készítik elő a szerdai alpolgármester-választást

(A Reggel tudósítójától.) A szerdai alpolgármesterválasztást megelőzően

kedden délelőtt pártközi értekezlet lesz a főpolgármesteri hivatalban,

ahol az összes fővárosi pártok vezetői megjelennek. Amennyiben a kedd délelőtti pártközi értekezlet eredménytelenül végződik, az egyes pártok még aznap este külön értekezleten döntenek a jelölés kérdésében.

Loucheur nemzetközi elektromos trösztéről tárgyal

Brüsszel, október 10.

(A Reggel tudósítójától.) Loucheur francia miniszter ideérkezett és megkezdte egy nemzetközi elektromos tröszt megalakítására irányuló tárgyalásait. A tárgyalásokat eddig Löwenstein belga nagyiparos vezette. A trösztben német és amerikai cégek is részt fognak venni.

TOUGSRAM-WESTERN
RÁDIÓKÉSZÜLÉKEK
a hosszú téli esteken a legkellemesebb szórakozást nyújtják

Sok visszaélés van szörmék és prémek eladása körül!
Nagyon ajánlatos, hogy csak képesített szűcsnél vásároljunk!
Gyönyörű és prima szörmebundák
kézen és mérték szerint kedvező fizetési föltételek mellett vásárolhatók
PALUGYAI
szűcsnél, Nagymező-utca 42
(Gróf Zichy Jenő-utca sarok)
Fióküzlet: VI, Vilmos császár-ut 5

Átadó gyönyörű, utcai ötszobás modern lakás

a Rákóczi-téren, két balkonnal, 48 millió koronáért. Lift, III. emelet. Telefon: József 10-69. Ügynökök kizárva

Vörös malom

(Moulin Rouge)

Telefon 13-97

A lelegegánsabb szórakozóhely

8 elsőrendű táncszal!
Az uriközönség táncol

A Corvin-Színház csütörtöki premierje: A GYENGE PILLANAT

Corinne Griffith szépségének újabb diadala. Kelet csodálatos kincsei és misztikus titkai. Az izgalmas és a szerelem filmje. A másik filmben Mary Prevost bájos pajkossága és Monte Blue férfias eleganciája hódít meg mindenkit

Dr. Cserniczky Andort örökre eltiltották az ügyvédség gyakorlatától

(A Reggel tudósítójától) Dr. Cserniczky Andor pénzügyi tanácsos eszdeléssel elszármagya közhatalát, nyugdíjaztatta magát és Budapesten ügyvédi irodát nyitott. Prakszisa-nak az elején már meggyült a baja a fegyelmi hatóságával, úgy, hogy a Kamara első ízben 1.000.000 korona pénzbüntetésre ítélte valami fegyelmi vétség miatt. Dr. Cserniczky azonban nem okult ezen a büntetésen, újabb fegyelmi vétségeket követett el s ebben már olyan súlyos adatok merültek föl ellene, hogy a Kamara komoly ítélettel büntette: hat hónapi időtartamra fölfüggesztette az ügyvédség gyakorlatától. Ezen ítélet meghozatala idején már

újabb és újabb fegyelmi panaszok

érkeztek be ellene a Kamarához. Az egyik panasz szerint garancia mellett vállalta, hogy megbízója számára záros határidő alatt megszerzi

az italmérsi engedélyt.

Meglehetősen nagy honoráriumot kötött ki s arra jelentős előleget vett föl az ügyfelétől, akit megnyugtatót, hogy egész biztosan megkapja az engedélyt, mert hiszen ő még mindig jó viszonyban van volt kollégáival, a pénzügyi emberekkel. Az italmérsi engedély iránti kérelmet azonban elutasították és dr. Cserniczky a fölött elégekkel elszámolni nem tudott. A másik fegyelmi följelentést amiatt adta be ellene egy kliense, hogy nagyobb összeget szedett ki tőle, annak az ígéretével, hogy megszerzi számára az

Amerikába szóló utlevelet és vizumot.

— Az Amerikába szóló utleveleknél — mondotta dr. Cserniczky — nekem két skálám van. A kereszények 15—20 millió koronát fizetnek, a zsidók 30—50 millió koronát, de magának megszerzem 10 millió koronáért is. Elhatározott kijelentés ellenére sem kapta meg a kliens az utlevelet, az előre lefizetett honoráriumot sem kapta vissza. A harmadik följelentést volt ügyvédtársa, dr. Wirth László adta be Cserniczky Andor ellen, aki azt a panaszt emelte, hogy jogosulatlanul előlegeket pumpolt ki az ő ügyfelétől, kisebb kölcsönökkel moleztálta a klienseket és egy hentesnél az ügyvédtársa kontójára naponta nagyobb lakmározásokat esapott. A negyedik följelentést szintén Cserniczky Andor egyik ügyfelével díjlevelet állított ki és amikor porro került köztük a dolog, Cserniczky egy olyan díjlevelet mutatott be a bíróságnál, amely sokkal magasabb összegről szólt, mint az eredeti és a kliens méltatlankodva tiltakozott az ellen, hogy ő ilyen írást kiadott volna. Az eljárás során beigazolódt, hogy

az ügyvéd az eredeti díjlevel hátsó oldalára sajátkezűleg egy újabb díjlevelet írt és ráhamisította a kliensének nevét.

Újabb fegyelmi vétségek ügyében a Kamara

fegyelmi választmánya tárgyalást tűzött ki, amelyre megidézte vádlottként Cserniczky Andor ügyvédet is. Cserniczky azonban

nem jelent meg a fegyelmi bíróság

előtt, hanem egy beadványt küldött, amelyhez orvosi bizonyítványt csatolva, idegkimerülésére való hivatkozással, a fegyelmi tárgyalás elnapolását kérte. A Kamara fegyelmi tanácsa

Naplopó istállótársa, az izgága Bedouine nyerte az 1926-iki Legert

Priel-t hiába lovagolta Janek és hiába bizott benne rendíthetetlenül az öreg Reeves

(A Reggel tudósítójától) Kár, hogy Naplopó már téli álmát alussza, kár, hogy irgalmatlanul zuhog az eső! — ezzel a sóhajttással üdvözölték egymást a sportszemek az idei magyar St. Legeren. Az urak elég óvatosan nekiöltöztek e viharvert látványosságnak. Mindenféle esőköpenyeket és cilinderket látnak, sőt itt-ott megjelentek egy-egy színes kis kaucuk esőköpenyeg is, bár a hölgyek túntetleg távollattották magukat a vasárnapi sportlevezetéstől, talán mert a lovasmérkőzés jobban érdekelte őket. Akik kijöttek, jóelőre gondoskodtak biztos, esalhatatlan tippokról. Rengőtegen biztak Merán grófnak Priel nevű lovában, amely Bécsben annak idején az osztrák Derbyt megnyerte. Nagyon reménykedtek ebben a lovaseskában, különösen amikor híre járt, hogy nem kisebb zsokénagság, mint Janek Géza fogja lovagolni. A nagy-szerű

Janek, aki éppen 25 esztendővel ezelőtt szállt először nyeregbe,

valóban remek lovas és különösen született Leger-lovas. Ezek után természetesen nagyon nagy volt a derek Géza táborá, hozzájárult ehhez még az is, hogy a ló trénera, az öreg Reeves Bertl elárulta a nagy titkot: Priel jobb, mint valaha. „Kínder, nicht vergessen — mondta mindenkinek —, Priel gewinnt im Schritt.“

De fogadók csak elvétve akadtak. A ringben az utolsó pillanatokban a lesvári Guzman irányában érdeklődtek, de amint a későbbi események igazolják, ennek az érdeklődésnek nem volt figyelembevehető komoly alapja. Fél-negy óra felé járt az idő, amikor Benson vezértitkár bravuros starttal hirtelen utnak indította a mezőnyt. A két pacemaker, Adony és Torcello egymást hullitálva vetélykedtek, hogy betöltsék hivatásukat. Ez sikerült is nekik, mert 15—20 hossznyi előnnyel jártak az élen. A verseny a rövid oldalig semmi komolyabb emóciót nem jelentett.

Az iramesináló két ló, amint Bedouine föl-zárkózik, hirtelen eltűnik.

A Leger sorsa e pillanatban már nem két-séges, Bedouine főúnya kimagasló.

A kentényerő Zichy-ló mögött Vaditg és a második hely. Priel azzal vigasztalhatja magát, hogy Guzman a negyedik helyre szorította.

A győzelem népszerű. Pejacsevich grófnak gratulálnak. Az eső még mindig esik. Amikor az utolsó futamot futják, már koromsötét van. Odahaza pedig, Alagon, Bedouine hetykén,

Elismerten kitűnő szabású valódi angol gyapju-ferfiszabó szövetimből

átmeneti-és télikabátok

gyönyörű kivitelben, nagyon olcsón, készen kaphatók

Elegáns férfiruhát mérték után készítik

WIDDER 1V, Városház-utca 20 Telefon 95-76

Készpénztőkéjét

a legelőnyösebben kamatoztatja

és gyűmölcsözötteti a Róth Bank

Főnállni 1905. évi óta Bpest, Vilmos eszázár-ut 45

azonban a halasztási kérelmet elutasította, mert Cserniczky az előíratok tanúsága szerint huzni-halogatni akarja fegyelmi ügyének befejezését és távollétében megtartotta a tárgyalást. A lefolytatott bizonyítási eljárás után

a Kamara a legsúlyosabb büntetést szabta ki dr. Cserniczky Andor ügyvédre: örökre eltiltotta az ügyvédség gyakorlatától.

A Kamara ítéletének megokolása utal a fegyelmi vétségek halmazatára és súlyosságára, valamint a vádlott ügyvéd fegyelmi leg több-szörösen büntetett előéletére, azért szabta ki a legsúlyosabb fegyelmi büntetést, hogy az ügy-vedi kart megtisztítsa az oda nem való elem-től s megkímélje a jogkereső közönséget is a to-vábbi visszaélések elkövetésének lehetőségétől.

akaratosan, mint ahogy ő szokta, bekopogtat istállótársához, Naplopóhoz s nem átálja föl-kölneni az álmos, gyöngékedőt:

— Komám, nincs semmi baj, helyetted meg-nyerem én a Legert.

(m. 3.)

Huszmillió fascista üdvözli Mussolinit

a „Marcia su Roma“ évfordulóján

Az első „gabonacsata“ hatvan millió métermázsát eredményezett

Róma, október 10.

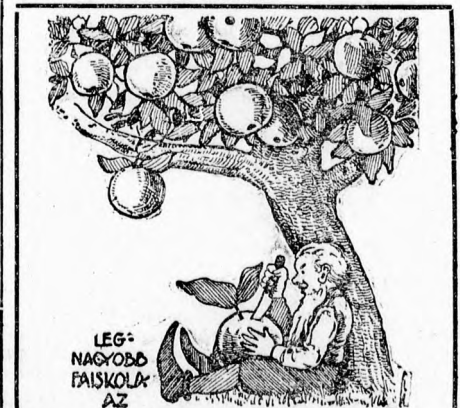
(A Reggel tudósítójának távirata.) A fascista párt nagytanácsa vasárnap elhatározta, hogy a Marcia su Roma negyedik évfordulóját egész Olaszországban

20 millió párttag részvételével ünneplik meg.

A nagytanács egyttal üdvözölte Mussolinit abból az alkalomból, hogy átvette a milícia főparancsnokságát. Mussolini jelenlétében vasárnap délelőtti országos gyűlés volt a „gabonacsata“ ügyében. A földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy a gabonacsata az első évben a kedvezőtlen időjárás ellenére

60 millió métermázsra gabonatermést eredményezett,

ami 12 millió métermázsával több, mint az in-tenzív művelés előtti termés.

Unghváry László Rt

Cegléd—Budapest IV, Váci-u. 35.

Gyümölcsfát, disznóvénnyel, kerti magvakat és eszközöket szállít.

Árjegyzék ingyen!

Lakáspész:

Két vagy három gyönyörű utcai szoba

úresen vagy részben burorozva — esetleg konyahasz-nalattal — K i a d ó, Rákóczi-tér 6, III. emelet 1. Lift.

Telefon: József 10-69

Kerékpárok

Eredeti francia grát-mány, teljes felszereléssel 1.900.000 K

Schwartz Géza kerékpár nagy raktára Budapest VIII, Német-utca 45

Alkatrészek, gumik gyári árban. Vigyázat, sarokúzlőt!

LEGÚJABB DIVAT PESTEN

A CASINO-MULATÓBA MENNI!

Róvay-utca 18. Telefon 116-84

Főllépek:

Halmay Tibor és Bársony Rózsai

szenczácós énekes táncjelenetükben

Tomboló siker!

Radó Sándor, Dezsőfy Laci, Pethes Dénes

Mondain-táncatrakciók

A Bécsi Pavillon Bandja esodás zenekara

Veszünk

réslegyeket, műtárgyakat, szőnyoge- ket, dísztárgyakat, stb. Férfiruhát, fehéremélti úgyszin- ten ezen tárgyakra

„UNIO“ VIII, Rök Szilárd-u. 43. Telefon: József 76 60

A Páros bugyellárús
NÓTI KÁROLY
KOMÉDIÁJA
A Törököríté
Péncsodon
KEZDETEI 9-KOR

HIREK

Mária

1.

Amikor először beszélt velem, kategórikus hangján ezt kérdezte:

— Maga mit csinál? Dolgozik?

— Igen — mondtam —, dolgozom. Irok.

Akkor fölegedett szigorúsága, tekintete megsemmisítette hajamat, olyan volt, mintha azt mondaná: szeretem a nőket, akik dolgoznak. De ehelyett csak ezt mondta:

— Szólíts Mária-nak. Mária-nak és ne Myriá-nak, érted?

Kései ősz járt akkor már föltűne — a háború első esztendeje volt —, a Mária nevet, amely nyaradra emlékeztetett, akkor már nem kedvelte. A Mária névben, talán, több vonatkozást talált, több szenvedést...

2.

Azon a legelső napon egész éjszaka járkáltunk. A kihalt Dunaparton végesvégig és vissza és újra végesvégig és vissza. Azt mondta:

— Egész életemben egyedül voltam. Pedig mindig kerestem valakit, egy másik embert. És sok ajtón bekopogtattam: „Kérem, lakik itt ember?” De soha senki nem nyitott ajtót. Soha, senki nem nyitott ajtót, mert, ahol csak kopogtattam, ott nem lakott ember.

Olyan keményen lépkedtünk, mintha katonák döngöznének az aszfalton: az ő egyénisége parancsolta ezt az ütemet. És folytatta:

— Soha, senkiől egy pohár vizet el nem fogadtam. És látod, egész multamból csak ennek örülök.

Azután hirtelen megállt, más gondolat, szenvedélyes vizió cikázott el az arcán és mély hangján retentő szenvedelemmel mondta:

— Csak szöke nőnek ne higgy. A szöke nő — az kiggyó és bestial!

Elámultam. Hogyan is lehetséges, hogy a mérőlőcsé nagy valakiből, ók az imént még mellettem járt, így, a legelső fordulónál, a színeszőn és vetéltyűs bukkanjon föl? Hogyan lehetséges, hogy erről a méltóságteljes szájról a kicsinyes nő afférel emléke szízenzen és az alacsony intrikákat megfeszítelje azzal, hogy magasságából redők eserdítsen... Ránéztem. Szabad homlokán, amelyről lelépett a fátyolos kalapot, egészenlehetetlen harag égett. Itt a teljes emberi skála viharzott. Elcseled és életvereség. Beethoveni fájdalom afőlött, hogy a világ nem bíri meg a titáni egyéniségeket, meri handlításokra rendezkedett be... A szöke nő pedig mindenkifölött szimbólum volt — akkor is, ha ő ezt nem tudta.

3.

Öt esztendőn át sokszor hallottam hívó hangját, kísértetem utján, hallgattam bölcsességét. Kényeztetett és tisztított, megajándékozott szeretetével és leszidott — zsarnokom volt, mert szeretett. A nehéz időkben, amikor gyűren volt élelmiszerünk, meghívott magához és elémeltte az ételt, amit megmont magától. Kizárt dolog volt, hogy én azt ne egyem meg. De ha egyetlen morzsát lecsittem a földre, akkor hajszálna mult, hogy meg nem vert, amiért bepiszkítom padlóját. Sélára rendelt magához, mert szeretett velem a budai erdők esőndjében járt, de közben fejéhez vágosta szemrehányásait:

— Ne mond többet azt, hogy „ugy-e bár”. Ez emlékeztet valakire, akit gyűlölök. Vagy pedig:

— Már megint magadra kentél valami állati parfümöt, chypre-t vagy ámbrát... Tönkreteszed itt az erdőket. Megmondtam már, hogy csak eau de Cologne-t tölts meg!

Egyszer hívott, hogy menjek ki vele egy újpesti polgári körbe, ahová a matinére kérték. Délután keltőkor talpig violaszín bársonyban, Zrínyi Ilona aranyujjásos díszmagyarjában taláztam. Azt hittem, tévedés.

— Mária — emlékeztettem félénken —, hiszen nem mérsz színpadra, csak egy kis polgári kör dobogójára...

Leirhatatlan megvetéssel nézett rám: — Ez igaz — mennydörgötte. — De Petőfit szavalom!

4.

Megharagudott rám, végleg. Valamit írtam, amivel a legátalabbról sem őt akartam bántani, de ő magára vette. Még azt sem engedte, hogy kimagyarázzam neki a tévedést. Vége! Megzente, hogy engem is törött éleléből.

mint annyi mást. Azóta a főpróbákon elfordította fejét, hogy ne köszönhessek. De egyszer, a Nemzeti Színház előtt — akkoriban már halottam, hogy nagybeteg —, egyidőben vártunk villamosra. Néhány lépéssnyire álltam tőle... oda kellett mennem. Pedig tudtam, hogy végig fog sérteni. De vállaltam. Mert csak az az egy nem lehet, hogy amiért ő haragszik reám, azért én ne köszönjek neki:

— Mária — mondtam elfogódottan. — Kezdetet csokolom, Mária.

Ránéztem az ő engesztelhetlenségére, tulsó partitúrát és hangsúlytalan hangon kérdezte:

— Kihez van szerencséd? — és már föl is szállt a villamosra.

En pedig megkönyebbült szívvel néztem utána: fájt, hogy megütött, de az jobban járt, ha egyszer is szó nélkül elmentem volna mellette, tiszteltem főhajléta nélkül.

Dénes Zsófia

— A meteorológiai intézet vasárnap jelenése. A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: Változóan idő, északra forduló szelekkel, sokhelyütt esővel és hősüléddel.

Seltorszky házelnök a jövő hét elején bírja össze a nemzetgyűlést. A nemzetgyűlés összehívása ügyében a politikusok között még vasárnap délután is teljes volt a bizonytalanság és ezért Seltorszky Béla házelnökhez fordultunk fölvilágosításért, aki a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának:

— A Ház összehívása ügyében csak a hét elején történik végleges döntés. Annyi már bizonyos, hogy e héten még nem illi össze a Ház, de a véglegesen megállapított terminust a miniszterelnök ural való tanácskozással alapján legelőbb hérom nappal az első ülés előtt nyilvánosságra hozzuk. Legvalószínűbbnek azt tartom, hogy a nemzetgyűlés jövő kedden vagy szerdán kezdi meg őszi munkáját.

A Reggel munkatársa megemlítette a házelnöknek, hogy több kormánypartii politikus őt tippeli belügy-miniszternek.

— Hát csak tippeljenek — válaszolta mosolygva a házelnök —, de kérdem: ki tud ilt bizonyosat? Egységgyűlt a miniszterelnök ur...

— Tíz a szeredi főgimnáziumban. Szeredről jelentik: A kegyesrendiek főgimnáziumának pincéjében délután a hatalmas képcéltáblánál valószínűleg ogyvalladást meggyűlt. A kivonult tuzoltóság rövidesen eloltotta a tüzet.

Sulyos motorkerékpárszerencsétlenség a pestszentlőrinci országúton. Zsímky Ferenc 22 éves szállítmányozási tisztviselő barátjával Német József 24 éves magántisztviselővel hajnali 1/3 óra tájban a pestszentlőrinci országúton haladt oldakocis motorkerékpárján Budapestről Pestszentlőrinc felé. A sötét országúton nagy gyorsasággal haladó motorkerékpár vezetője nem vette észre az egyik fölternyozott kőrakaszt és nekivezette gépat, amely az összeütközés következtében fölborult és darabokra tört. Zsímky Ferencnek mindkét lába eltört. Német József pedig sulyos belső sérüléseket és külső zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlenség színhelyére kivonultak a budapesti mentők, akik a két fiatalembert személtelen állapotban be szállították a Szent István kórházba.

Házasság. Kraus Bárdot, Kraus Ede, a „8 Órai Újság” fősztviselője és neje, Bauer Janka leányát, eljegyezte Kálmán Andor fővárosi hercekdő. Minden külön értesítés helyett.

Vasárnap éjszaka fölrontották egy újpesti ékszerüzlet falát és elvitték az összes ékszereket. Újpesten a Váci-ut 1. szám alatt levő Székely-féle ékszerkereskedés falát ismeretlen tettesek fölrontották és miután a Wertheim-szekerény fölrontásával hiába kísérleteztek, összeszedtek minden ékszeret, ami az üzletben található volt és azt magukhoz véve eltávoztak. A reggeli órákban fedezték föl a fölrontásos betörést s ekkor a detektívekkel együtt daktíloskópat is kiszállt a helyszínre, aki az újlényomatokról vett fölvételeket. Ezeknek segítségével indult meg a nyomozás az ismeretlen fölrontó betörők ellen.

Yes porcellánpuder egyedüli a világon, amely a porusokat nem fúmi el.

Nagy a kereslet a m. kir. osztálysorsjáték sorsjegyei iránt, azért siesen a népszerű Kiss bankháza, Kossuth Lajos-utca 1 és még ma vegyen ott egy szerencsésamat.

— Anyagi gondok miatt agyonlötöte magát egy 23 éves magántisztviselő. Deutch Ilonka debreceni születésű magántisztviselőné két évvel ezeltört özvegy édesanyjával együtt jött föl Budapestre. A leány apja jómódu pékmeister volt Debrecenben, akinek halála után azonban a család esakhamar nagyon rossz anyagi viszonyok közé jutott. Eladták a pékséget, feljöttek Budapestre és Deutch Ilonkának hosszas utánjárás után sikerült egy Kálmán-utcai köztervezőnél hivatalnokai állást kapnia. Édesanyja a Nádor-utcaiban egy ur családnál mint házevezetőné helyezkedett el. Deutch Ilonka a Széchenyi-utca 8. számú házban vett ki magának lakást Schefflik Józsefnél. A fölfitően esinos, fiatal leány sokat küzdött, hogy havi másfélmillió korona fizetéséből valahogy föm tudja magát tartani. Az utóbbi időben sokszor panaszkodott háziasszonyának, hogy nem bírja ezeket a gondokat, amelyek a mindennapi kenyér megszerzésével járnak. Szombaton este 11 órákor tért haza Széchenyi-utcai lakására. Két órákor éles revolverdörrenés rázta föl a ház lakóit álmuikból. Berohantak a kis udvari szobába, ahol Deutch Ilonkát földönfekve, holtan találták. Az asztalon egy kuszaírás levél volt: „Drága Anyám, ne haragudj, nem bírtam tovább az életet. Szerettem volna fölled elbucsnálni, szerettelek volna mégegyszer megcsókolni, de féltem, hogy akkor éldarum magam. Ne engedj, hogy holttestemet a bonctani intézetbe vigyék és még arra kérlek, hogy te metésemre sok virágot hozzatok. Ilonka.” A főkapitányosság központi ügyeletét értesítették az ügyikösségről, ahonnan rendőri bizottság szállott ki a helyszínre, ahonnan Deutch Ilonkát be szállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

A nyomdászok vasárnap közgyűlése méltóságán alulnak tartotta, hogy a kurzusajtó támadásával foglalkozzon. A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Segélyező Egyesülete vasárnap kezdte meg négy napra terjedő küldöttközgyűlését. Rothenstein Mór, az egyesület elnöke rámutatott arra, hogy ez az egyesület, amelyet a többi szakszervezetekkel együtt bizonyos oldalról támadnak, egy év alatt csaknem öt milliórdot fedett ki tagjai segélyezésére. Az állam, amelynek támogatnia kellene az ilyen egyesületet, az alapszabályokba olyan pontokat kíván fölvetni, amelyek a gyakorlatban kivételmentlenek. A küldöttgyűlés ezután a következő határozatot fogadta el: „A kongresszus méltóságán alulnak tartja, hogy a kurzusajtó támadásával foglalkozzon.”

TUNGSRAM

UTÓLÉRHETETLEN!

Ne vásároljon **gyermekköcsit, vas- és rézbutort** míg olcsó árúkról meg nem győződik. **Bruck vasbutorgyár**, Andrassy-ut 33. sz. Parisival szemben. Golyós csapágyú gyermekköcsik kizárólagos eladása.

VIGSZINHÁZ

Minden este

A Noszty-fiu esete Tóth Marival

Mikszáth-Harsányi

páratlan sikerű vigjátéka

Sorozatos táblás házak!

ELADUNK és eskély hasznossal

régiségeket, antikbutort, szőnyegeket

TELEFON József 103-68

TELEFON József 103-68

ANTIKART RT (igazgató: STERNBERG) Dob-ut. 31, Kézai-ny. sz. 9/112

¶ vasárnapi lovasmérkőzések a fölzótt pálya miatt csupa meglepetéssel végződtek

¶ a nagydíjat a német Spillner nyerte, a hölgyek díjugratását gróf Almásy Pálné. — Herceg Odesealchi Miklós lezuhant a lováról

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap kora délelőtt az öreg Margit-hídon, ahol máskor széles stráfkosok lepik el a szűkre szabott utakat, pompásan gördülő magánfogatok, szaporán autók siettek a szigeti bejáró felé. A MAC-pálya tribünjét széles girlandokkal, pompás zászlóddal szaggatták tele. A nemzetközi lovasmérkőzés harmadik, de egyben legizgalmasabb napja következett:

a döntés négy nemzet lovasvetélkedése fölött.

Ez az internacionális jellegű verseny, az utolsó napra fordulva, meccsét szugorodott össze. A bolgárok nem bizonyultak félelmes ellenfelekké, az osztrákok sem, Komoly küzdelemben tulajdonképpen csak két fél áll egymással szemben: a németek és a magyarok. A németeket remekül fegyvelizett lovasgárda képviselte nagyszerűen idomított, jó lovakkal. Amikor megjelennek a terepen és sapkájukat start előtt a bíró páholyán mélyen megemelik, a tribün közönsége lélekzétvisszafojtva figyeli a kis piros zászló lecsapódását és félretesz minden szovinizmust, egészen lekötö a lovaslág művészeté. A miénk nehéz úgrásit féltő aggodalom kíséri. Az egész tribün merőn figyel, izgul, drókol, mintha valami súlyos, sokmillió forinttal leme szó, amikor a magyar favoritok, Keresztes Akos, Bader szászdos, Cseh Kálmán, Perczel sorra kerülnek.

A vasárnapi mérkőzések piece de resistance-a a délutáni, legnehezebb kategóriájú díjugratás és a hölgyek bajnoki versenye. Sokan a déli színt alatt sem hagyták el a pályát. Félkettő tájban sült feljelentek meg a láthatáron, az eső hirtelen megérte és mire a legnehezebb díjugratásra sor került,

a pálya egészen fölzótt.

A lovasokért a szorongásig megtelt tribün most már kétszeresen aggodott. Legtöbb bűj volt a hatodik akadályán, ahol három, lépcsőzetesen elhelyezett pónát kellett átugratni. Az utolsó versenyzők közül sorra került

herceg Odesealchi Miklós lova megeszszott és hátsó lábaira visszazuhanva, elbukott.

Már ugy látszott, hogy lovasát maga alá temeti, de a herceg nagy lélekjenléttel az utolsó pillanatban kiritotta lábát a kengyelből, a gyepőszőrt eldobta és a sárban meg-hemperege.

minden komolyabb baj nélkül szabadult a kritikus bukásból.

A 2500 svájci frankkal díjazott nagy versenyben egyébként

első a német Spillner lett, második Binder százados, harmadik Cseh Kálmán, a negyedik, ötödik hely megint csak a magyaroké, a hatodik Hohenau gróf.

A sovány, alacsony, borotvált képi Spillner vörös frakkjára fölülzik a kek győzelmi karkardát, a katonazene rándul a „Wacht am Rhein”-ra. Most következik az utolsóelőtti pont: a hölgyek bajnoki versenye. A mérkőzésnek nincs határozott favoritja. Ott, ahol Eber Amália, Pauly Hartmanné, Berg báróné nyeregbe száll, ott valóban nehéz a választás. És itt van Hohenau grófné is. Elsőnek Eber Amália ugrott, de Bárnay, a Hungária-istálló lova éppenséggel nem kezes bárnay. Semmiképp sem akar a nehéz tereppel megbarátkozni.

Ugyanígy jár lovával Berg báróné is, aki miután lefújták a versenyt, mégégszer próbálkozik, de haszatlán.

A hölgyek bajnoki versenye meglepetéssel végződött: gróf Almásy Pálné nyerte meg. Az osztrák Habig Károlyné lett a második, Fayer Sándorné harmadik.

Fritz, Fayerné lova az ugrás után, mint egy öreg rendőrlő, beegaloppozott a publikumba. Kárt ugyan nem tett, de nagy riadalmat okozott. (m. j.)

— Rassy kedden válaszol Ugron kormánytámogató nyilatkozatára. Politikai körökben föltűnést keltett, hogy a fővárosi Kállay-párt szombati vacsoráján megjelenjen és fölszólt Ugron Gábor is, aki bejelentette a kormány politikájához és a Kállay-párthoz való csatlakozását. A független nemzeti demokrata párt tagjai elhatározták, hogy Ugron beszédére válaszulni fognak az egyesült ellenzéki pártok legközelebbi értekezletén. A demokrata egyébként ma este Ujpesten, kedden pedig a józsefvárosi belső demokrata körben rendeznek pártvacsorát, amelyen megjelenik és fölszólt Rassy Károly, a párt elnöke is. A Reggel munkatársának értesülése szerint Rassy Károly már az alkalommal feljeli fog Ugron Gábornak, részletes bírálatot mond a kormány működéséről és ismerteti a demokratikus ellenzék elképzeléseit. A józsefvárosi belső demokrata kör keddi pártvacsoráján résztvesznek és fölszólnak még Hegymegi-Kiss, Pakots, Fábán, Dródy képviselők, továbbá Baracs Marcel, Bródy Ernő és Weiler Ernő, a kör elnöke.

— Vilmos császár álszenteskedőnek és korruptnak tartja Amerikát. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Vilmos császár amerikai háziaszuraltisztájához, Georg Sylvester Fierechez levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy House ezredes emlékirataira vonatkozó véleménye mindenképpen meggyőző Schaefer tanárnak, a berlini histórikusnak megismerésitől kritikájával. Ez a kritika a német militarista párt máig is változatlan álláspontját tükrözi vissza és szinte gorbomba megjegyzésekkel kíséri az amerikai diplomata állításait. Így többek között azt állítja House műveől, hogy hamisítatlan angol-amerikai álszenteskedés jellemzi, az amerikai állami berendezésről pedig kijelenti, hogy minden percikájában a korruptió leppang.

— Bécsben öngyilkos lett egy újpesti tisztviselő. Bécsből jelentik, hogy egy második kerületbeli szállóban fölakasztva találták vasárnap Rehberger József 23 éves újpesti tisztviselőt. Valószínű, hogy tettét nyomora miatt követte el, mert semmi pénz nem volt nála és a szállodai számlát már hosszabb idő óta nem fizette meg. Budapesten elő szüleikhez intézett magyarnyelvű levelet találtak a zsebében.

— Vasárnapi öngyilkosságok. Csapó László 32 éves ékszerész Lónyay-utca 52. számú házában levő lakásán öngyilkossági szándékkal verondallt megmérgezte magát. — Pigniczky Pálné 32 éves háztartásbeli, Kazinczy-utca 18. számú házában levő lakásán nagymennyiségű aszpírral megmérgezte magát. Mindkettőjüket sulyos állapotban szállították a Rókus-kórházba.

— Három szélhámost fogott el a rendőrség. A rendőrség a tegnapi nap folyamán három szélhámost fogott le, akiket külön-külön hosszú idő óta köröz az ország három törvényszéke. Németh Géza 47 éves őzerest a budapesti törvényszék, Lippay István 21 éves cipész a pestvidéki törvényszék körözött sikkasztás miatt, Barmos György 30 éves molnárségdel ellen a kecskeméti ügyészség adott ki ugyanezek sikkasztás miatt körözőlevelet.

— Gundel állatkerti vendéglője egész télen át nyitva van.

SPIRA ÉS BEREGI

BUDAPEST
Kossuth Lajos-u. 15

DEBRECEN
Ferenc József-u. 47

Nyakkendő-
ujdonságaink

Kiváló izlésűek
és szenzációs
olcsók!

Őszi P. C. HABIG-kalapujdonságok
Párisi selyemingkülönlegességek

— Gotterhalté a Margitszigeten. Már régen nem hallottuk őt... A Vermezőn szokott ő visszhangjaival visszaverődni a hegyoldalba épített fecskefészkekől, a Krisztina régi házi-köiből és a budai vár falából; amíg Első Ferenc József élt és seregzemlőt tartott csapatai fölött. Mi, magyarok, többnyire búskomolynak ítéltük ezt a dallamot, emlékek ébredtek bennünk, amelyeket apánk és törőntörőink neveltek belénk eme császári oratóriumról, amelyet vártermek és szűkegyházak kórusai számára szerzett az Esterházy hercegek házi zenészerzője s amely a katonai kürtök nyomán császári himnusz lett. Vasárnap délelben a margitszigeti testgyakorló-pályán megint hallottuk a Gotterhaltét, amelynek föllhangzása a katonai kürtök most nem az Egyeduralkodó — ama törhetetlenül hatalmas Ferenc József — megérkezését jelentette, hanem egy ifjú, ausztriai házból származott főherceget, aki pejlóván, fehér lovaglónadrágban és fekete frakkban a porondra ugratott piros, barnakabátos és katonai egyenruhás kísérőivel. Lobogtat a zászlót, a csukaszürke egyenruhás kormányzó ur előtt ugyanezek vigyáz-állásban állottak tiszték és katonák, körülbelül egy másfélpercenyi időre, amíg a tisztelgés tartott, átsuhanhatott fejünk fölött egy négyzászentesdős királyi dinasztionak minden pompázatos emlékezete, amely dinasztionak utolsó látható fejeire Budaörsről rá-lövétek. Megemelve állottak lovak, lovagok, katonák, polgári ruhás nézők, sőt az ország-uton álló rendőrlégynek is, amíg az egykori Esterházy-karmester oratóriuma hangzott a katonabanda csinardattájában. Nagyon régi világhéli, korától messzi elmaradt embernek kellett annak lenni, aki valahol magában lehunylta a szemét a pompázatos lovagi tisztelgés káprázása elől és magában annak a dalnak az igazi jelentőségére gondolt — ahogyan azt a jelentőségét apák magyarázták feiknek a régi Magyarországon —, ahogyan ennek a császári himnusznak a jelentőségét a magyar történelem megállapította. Krúdy Gyula

— Tisza Istvánról Vass József mondja az idéa az emlékezésed. Október 31-én, délután 6 órakor, Tisza István gróf meggyilkolásának évfordulóján, amint minden évben, az idéa is emlékünnepet rendez a Tisza István Társasok. Az emlékezésről elmondására az idéa Vass József népielőtti miniszter kérése föl, aki a megbízást készséggel vállalta el. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a népielőtti miniszter beszédét.

— A kecskeméti függetlenségi párt vasárnapi ünnepén elhatározta, hogy a választásokon a balpárttal összejöjjön a kormány ellen. Kecskekmérről telefonozta A Reggel tudósítója: A kecskeméti Függetlenségi és 48-as Párt vasárnapi tartotta a mohácsi esata évfordulója és október 6-ika alkalmából emlékünnepélyét. A Himnusz előnéklése és Horváth Mihály volt képviselő megnyitóböszede után Hegymegi-Kiss Pál szólt föl. Nagyintásu beszédében párhuzamot vont a mohácsi és az 1849 október 6-iki események között. A mohácsi vérsi megelőzte az egyenletlenkedés és a reakció kora, amely Mátyás király diésőszeges uralkodását követte. Először kezdődött az osztályokra tagozódás és szőbomlás, amely a nemzet katasztrófáját előidézte. 1849 október 6-án teljes volt az őszletartás és itt az egész nemzet ügye, az önállóság, a függetlenség és szabadság gondolata bukkolt el. 1848–49-ben az egész nemzet összefogott, mert a főurak is megértették a történelmi idöket. A jövőrederre az igazságszeretetlen kell érvényesülnie, hogy diadatra juthasson a nemzeti önállóság, függetlenség és szabadság eszméje. Dr. Váry István ügyvéd a világi sajtóerővel emlékezett meg. Az emlékünnepet Sándor István nyugalmazott polgármester zárószavai után a Szózatall fejezték be. Délelben ebéd volt, amelyen a jelen voltak arra a megállapodásra jutottak, hogy a Kecskekméti Függetlenségi Párt továbbra is kilárt Kossuth eszméi mellett és a legközelebbi választások alkalmával az egyesült balpárttal összefogva veszi föl a küzdelmet a kormánygal szemben.

— Kunz Jenő emlékezete. Az Első Magyar Részvény-Szerződés Kunz Jenő emlékezeteére Glück Frigyes elnöklete alatt igazgatósági ülést tartott. Az emlékezésed Gluck Frigyes tartotta, a kiknek indítványára az igazgatóság az elhunyt emléket jogkönyvileg öröklötte meg és a közgyűlésnek hasonló szellemű indítványt tesz.

**Szőrme-
bundák**
legszebbek
Morvai
szűcsnél
Budapest IV, Kilyó-utca 4-6

A régi szeretettel

fogadta

A régi Apolló

szenzációs műsorát

A régi Budapest

Kezdete 8 órakor. Telefon 59—99

Előadás után a

Pelikán

világvárosi varieté-műsora

Gróf Zichy Edét 34.500 aranymárka erejéig pörli Sagulowic Freida,

**aki a grófot orosz hadifogságban kölcsönökkel támogatta
később pedig szökését pénzzel elősegítette**
**A gróf azzal a pörgató kifogással él, hogy nem magyar állampolgár
Ügyvédje pörköltései biztosítékot kér a nyomorba jutott orosz asszonytól**

(A Reggel tudósítójától.) Hat nappal ezelőtt a törvényszéki épület egyik első emeleti tárgyalótermében nem mindennapi érdekeségű ügyet tárgyalt Jávör egyes bíró. Az ügynek a szereplői gróf Zichy Ede, jelenleg Csehszlovákiában élő földbirtokos és Sagulowic Freida kovács lakos, aki a grófot egy esztendővel ezelőtt 34.500 aranymárka erejéig beprörli. Ennek a tartozásnak érdekes története van, amely visszanyúl még a világháború idejébe. 1916 januárjában az orosz fronton sok más magyar katonával együtt gróf Zichy Ede, Zichy Béla Rezső gróf fia orosz hadifogságba került. A fogoly tiszteket hosszas huzavona után Szibériába, a krasnojarski fogolytáborba szállították, ahol a magyar katonáknak igen szomorú helyzetük volt. Gróf Zichy Ede itt ebben a kis orosz városban megismerkedett Sagulowic Freida jómodu orosz zsidó asszonnyal, aki a fogságban levő tiszteket csupa sajátlatból segítette. Gróf Zichy Ede Sagulowic Freidától apró kölcsönöket vett föl, majd később, amikor megtudta, hogy hosszú ideig kell majd ebben a szibériai városban slynódnia, megállapodást kötött az asszonnyal, hogy

kölcsönöket havonta 2000 márkát vesz föl tőle,

amely összegeket hazaérkezése után, vagy akkor, míhelyt erre alkalom nyílik, ő vagy pedig Budapesten lakó szülei megfizetik. 1918 januárjában, amikor Oroszországban már megindult a forradalmi lavina, a fiatal Zichy Ede grófnak sikerült a krasnojarski fogolytáborból megszöknie. Távozása előtt azonban egy levelet adott át Sagulowic Freidának, amelyben elismeri, hogy 34.500 márkát fölött és arra kéri szüleit, hogy ha esetleg a szükséges során valami szerencsétlenség érné őt, a levelet átadják neki, aki egyben az ő családi címérkét viselő pecsétygyűrűt is fölmutatja, főtartás nélkül fizessek ki a szóbanforgó összeget,

mert becsületszavát adta s ez az asszony nemcsak, hogy nyomoruságos helyzetét mentette őt meg, de életét is kockáztatta, amikor a fogságban levőknek kölcsönöket bocsátott rendelkezésükre. Gróf Zichy Edének sikerült Oroszországból megszöknie és hazatért Magyarországra. Őt éven keresztül Sagulowic Freida nem jelentkezt, hogy gróf Zichy Edétől járó követelést behajtsa, mert nem sikerült érintkezésbe jutnia a grófi családdal. Egy esztendővel ezelőtt az özvegyasszony beutazási engedélyt szerzett és egy szép napon megérkezett Budapestre. Megtudta, hogy a fiatal gróf, aki időközben megnősült, csehszlovákiai birtokán él feleségével. Gróf Zichy Béla Rezsőhöz fordult tehát, hogy gróf Zichy Ede nála hagyott levele és pecsétygyűrűje alapján a 34.500 márkáját behajtsa.

Gróf Zichy Béla Rezső azonban Sagulowic Freidát nem fogadta,

hanem csak megüzentte neki, hogy az ügyben érdemleges választ csak akkor tud adni követelésére vonatkozóan, ha előzőleg fiától információkat kér. Az orosz asszony két hónapot fölött Budapesten, azonban nem sikerült neki komolyabb eredményeket elérni. Megbizta tehát ifjabb dr. Boda Dezső és dr. Boda Gyula ügyvédekkel a kereset megindításával. Az ügyvédek mielőtt a pört folyamatba tették volna, a következő levelet intézték gróf Zichy Béla Rezsőhöz:

Méltóságos gróf Zichy Béla Rezső urnak, Budapest. — Krasnojarskából az orosz kommunisták által elűzve és kifosztva egy szegény asszony érkezett hozzánk, név szerint Freia Sagulowic, aki annak idején, amikor még jobb napokat látott, a krasnojarski táborban fogva levő urak közül sokat igen nagy összegekkel támogatott. Ez asszony

most négy gyermekével a legnagyobb nyomorban él Litvániaiban

és Magyarországra jött, hogy a kölcsönzött összegek visszafizetését kérje azoktól, akiknél a szükség idején jó szívet sejtelt. Az asszony birtokában levő följegyzések és a krasnojarskban fogva volt tisztek tanúsága szerint Sagulowicék Méltóságod fiát, gróf Zichy Ede urat is támogatott években keresztül havi 2000 márká apanázzsal és megmentették őt nemcsak a nyomorúságtól, hanem az elpusztulástól is. Ezenkívül a gróf urnak menekülése alkalmával a menekülés céljaira 14.000 márkát adott, ugy, hogy Sagulowicék által adott összeg 34.500 márkát tesz ki.

A levelet válasz nélkül maradt. Végül is az ügyvédek beadták a keresetet, amelynek alapján azután májusban volt egy tárgyalás,

amelyen gróf Zichy Ede nem jelent meg.

A bíróság október 5-ére újabb határrnapot tűzött ki. Ezen a tárgyaláson gróf Zichy Ede képviselőtében egy kassai ügyvéd jelent meg, aki a következő pörgató kifogást tette meg: Elsősorban is

gróf Zichy Ede jelenleg nem magyar állampolgár.

Arra kérte tehát a bíróságot, hogy miután a magyar törvények szerint külföldi állampolgárnak ugynevezett perköltésgbiztosítékot kell letenni, kötelezzék a fülperes Sagulowic Freidát, hogy a 34.500 aranymárkának megfelelő perköltései biztosítékot a királyi lörvényszéken tegyen letéte. A bíróság kénytelen volt a pörgató kifogásnak helytadni és a tárgyalást azzal papolták el, hogy a litván állampolgár megkeresik abban az irányban, hogy ha hasonló eset adódna elő, vagyis ha magyar állampolgár indítana keresetet, ragaszkodnának-e a perköltések biztosításához, vagy pedig szegénységi bizonyítvány fölmutatásával ez mellőznék-e. Az igazságügyminiszterium és a külügyminiszterium már el is küldte az erre vonatkozó megkereséseket és ha olyan válasz jönne, hogy magyar állampolgár ügyében pörös ügyekben nem kérik perköltésgbiztosítékot, akkor ezt a két állam között fennálló viszonyossági körülmények fogják tekinteni és Sagulowic Freida, a szibériai orosz asszony ügyét le fogja tárgyalni a magyar bíróság.

Király Pál

— Flirt a szabadelviúséggel. Hat évig magázták a szabadelviúséget. Mit, magázták? Szóba sem álltak vele. Nem ültették asztalhoz. Hátat fordítottak neki. A szabadelviúséggel való ismeretség is kompromittáló volt. Most egyszerre tegezik. A szabadelviúség nem kér belőlük, menekül előlük: utána futnak az utcán és leszólítják; karanföggják és ajánlatokat tesznek neki. Ujsághirdetésekkal, szerelmi vallomásokkal üldözik. Éjjeli zenét adnak a szabadelviúségnek. Fensterrpomenádót és evikupuszt. És a kabátjuk gombjain számolgatják; beadja-e a derekát, odaköthetik-e a kormányzati rendszer diadalszekeréhez, bevezethetik-e az egységos párt hárémébe? Azt a szabadelviúséget, amely alkonyatkor, avagy éjszaka besurran Kállayék garçon-klubjaiba, az igazi szabadelviúség nem irygli az egységos párttól. Örömmel, sőt kárörömmel nézi a flirtjüket. Szeretnék látni olyan kormányt, amelyet ezek ne támogatának! Szeretnék látni olyan politikát, amit ezek el nem árulnak? Szeretnék látni olyan diványt, amelyen ezek ne hempergetek volna!

— Futball, spirítusz, lúgkoldat. Kovács György 21 éves egyetemti hallgató, a Műegyetemi Atlétikai és Futball Club légymányosi pályán csapatának futballmérkőzésén oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lábát törte. — Tinbauer Teréz 35 éves szakácsnőnek Mária Valéria-utca 10. számú házában levő szolgálati helyén a főzős kúzbán föllöbbszant spirítusz-gyorsforraló arcaín és kezeln súlyos égési sebeket okozott. — Kaposzlai József 8 esztendőes kisfiu, szüleinek Utász-utca 5. számú házában levő lakásán véletlenül lúgkoldatot ivott. A mentők valamennyiüket súlyos állapotban kórházba szállították.

— Martonvásárnál hatméteres föltésről lezuhant egy pesti autó. Vasárnap délután Székesfehérvárról Budapest felé rohogott Nedved Józsefnek, a warsdorfi szövetgyár vezérigazgatójának autója, amelyet a vezérigazgató maga vezetett. Martonvásár előtt egy éles kanyarodónál az autó kerekét megcsuszta a földzött síkos országúton és egy 6 méter mély áróba zuhant. Nedved igazgató és az autó utasai, dr. Grün Bertalan ügyvéd, Dénes Vilmos és Dénes Ernő mérnökök több méternyire röpültek ki a kocsiból, de csodálatosképen semmi komoly bajuk nem történt, ellenben az autó motorja teljesen össztört.

— A román nemzeti párt egyesült a parasztpárttal. Bukarestből tájékoztatják: A nemzeti párt és a parasztpárt vasárnap országos gyűlést tartottak, amelyen ratifikáltak a két párt fúzóját. Az új párt neve „Nemzeti Parasztpárt” lesz.

— A főváros kereskedői a belügyminiszternél tiltakoznak a rendőri zaklatások miatt. Az utóbbi napokban a főváros számos üzlettulajdonosa bejelentette a különböző kereskedelmi egyesületek vezetőségei előtt, hogy üzleteikben az üzleti záróra után egy-két perccel rendőr jelent meg és a legkíméletlenebb módon kiutasította az üzletekben véletlenül még ott tartózkodó vásárló közönséget, a kereskedők neveit fölírta és ellenük eljárás indítatott meg az üzleti záróra megszűzése címén. A főváros különböző területén levő üzletek főnökei, számszerint mintegy kétezeren, előadták panaszukban, hogy 6 óra után vevőknek semminemű árut ki nem szolgáltatnak, pénzt át nem vettek és üzleteikbe senkit sem bocsátottak be. Az üzletekből 6 óra után pár perccel még ott tartózkodó közönséget viszont nem utasították ki. A kereskedők is csak azért tartózkodtak üzlet-helyiségükben, mert amek letárazásával foglalatosságok. A főváros különböző kereskedelmi egyesületei most tárgyalták a budapesti kereskedőket ért sérelmeket és elhatározták, hogy küldöttségben vonulnak a belügyminiszter elé és töle kéri a sérelmek orvoslását.

— A m. kir. osztályosorszájékban résztvevő egyrésze a sorjázekeket az utolsó pillanatban veszi meg. Ezekkel könnyen megtéríthetők, hogy közvetlen a buzás előtt egyik hivatalos elárústóhelytől a másikhoz futkoshatnak sorjázeget.

FIUME-SZÁLLÓ ÉTTERMEIBEN
II, Lánchid-utca 12

PERTIS PALI
balatonföldvári közkedvelt cigányprimásnak
muzsikájára

**minden este
az igazi uri közönség táncol!**

PINKE JÓZSEF, vendéglős
Asztalrendelés: Telefon 40-29 Polgári árak!

ZALOGCÉDULÁKAT kiváltak. Ekszerket, brilliánsokat bárkinél drágábban vesz:
Székely Emil Király-utca 51. (Teréz-templommal szemben.) Telefon

M é g 3 napig

FAUST

Ufa-Filmszínház **Uránia**

Leszólított áron!

MICHELIN PNEU

legjobb, legolcsóbb!

Gyári lerakat: Nagy József, Andrássy-ut 34. szám
Telefon 21-07

Ágytoll, pehely
szükségletet legolcsóbban és legmegbízhatóbban az

Ágytoll- és Ágynemű Rt.
úf Budapest VII, Erzsébet-körút 15

1 plüme pehelyből ..... K 450.000
1 dunya pehelyből ..... K 630.000

Ágytollak higiénikus gőztisztítása
Paplanok nagy választékban!

Telefon: József 156-93

Műtermet

földszinten vagy I. emeleten, esetleg lakással és mellék-helyiségekkel átvevőkre keresek

Ajánlatok „Szobrász 25” jellegre a kiadóba kéretnek

Tokaj kétségbeesett küzdelme a lakásfőlszabadtítás ellen, mely katasztrófával fenyegeti a lakosságot

A Reggel helyszíni szemléje a megrémített városban A hatóságok és testületek kimutatják a lakásfőlszabadtítás végzetes következményeit

Tokaj, október 10.

(A Reggel kiküldött munkatársától.) Amikor a népjóléti miniszter ismeretes lakásrendeletével a vidéki községek lakásforgalmát főlszabadtította, az ország minden részéből sora érkeztek a nagyobb községek tiltakozásai a lakásfőlszabadtítás ellen. Zemplén-megyében Szerencsén, Tokaj, Sárospatakon és Szántóra vonatkozóan Vass miniszter a rendeletet ugyan hatályon kívül helyezte. Tokajra viszont,

főszolgabírói hivatala a lakásforgalom költéségeinek föntartását véleményezte,

miniszteri biztost küldött le a miniszter, annak fölléltatására, indokolt-e Tokajon a lakások főlszabadtításának elhalasztása? Dr. Kéllényi Lóránd ügyészégi alelnök, miniszteri biztos egy angusztiusi délután 3 óraker meg is érkezett Tokajba, informáltatta magát a helyzetről és másnap reggel visszatartozott a fővárosba. Néhány órai tokaji tartózkodása alatt természetesen csak fölléltetés impressziókat szerzehelet a helyi lakásvizonyokról és a miniszternek abban az értelemben referált, hogy Tokajon a lakások főlszabadtításának semmi akadályja sinen. A miniszteri biztos véleményezése alapján a népjóléti miniszter közölte az előjárósággal, hogy

a lakásrendeletet Tokajra föntartja,

tehát november 1-ére Tokajban megszűnik a lakásforgalom költésége. A miniszternek ez a döntése óriási izgalmat és megdöbbenést keltett a tokaji lakosság körében. Egyetlen helye sinen talán az országban, ahol nagyobb volna a lakásínség és indokoltabb volna a lakásforgalom korlátozása, mint éppen Tokajban. Ez az a hely, ahol

az utolsó 25 évben egyetlen bérház sem épült.

Ennek oka egyszerűen az, hogy a község területén nincs is hely az építkezésre, a folyó partján építtetni pedig senkinek sinen kedve, mert az ugyszólván évről-évre ismétlődő tavaszi árvíz menthetetlenül elmosná az épületeket. Tokajon tehát egyszerűen nincs mód a lakások szaporítására, viszont a lakosság száma a háború óta 50%-kal emelkedett, a lakásfőlszabadtításnak tehát csak egy eredménye lehet:

november elsején 80-100 család az utcára kerül!

A Reggel munkatársa Tokajba érkezve, mindenekeleit a hatóságok állásfoglalásával akart tisztába jönni és ezért először is a főszolgabírói hivatalba látogatott el.

Bárcziházi Bárczi Gusztáv tb. főszolgabíró a lakáskérdésről így nyilatkozott:

— Ha a lakásfőlszabadtítási rendelet november elsején csakugyan életbe lépne, ez

katasztrófális lenne Tokaj lakosságára.

Nem szabad kitenni a lakókat annak, hogy tévizek idején az utcára kerüljenek. A forgalmat fölloldó rendelet nyomán

hatalatlan lakászsora

ütötte föl a fejt. Egyes házikarok háromszoros, négyszeres lakásbért követelnek. Mások arra használják föl a lakásínséget, hogy egyáltalán nem hajlandók bérbeadni, csak horribilis áron eladni házukat. Nekem magamnak is fölmondott a házigazdám november elsejére, azzal, hogy nem is hajlandó velem tárgyalni, nem adja tovább a lakást semmi pénzért! Egy kis háromszobás lakást sikerült találnom, amelynek évi bére közel 11 millió korona.

A rendelet előtt a harmadadért is megkaptam volna. Tájékozásul megjegyzem még, hogy mint tb. főszolgabírónak évi 5,300,000 korona a lakbérem.

Tokaj másik tb. főszolgabíráját, Wielland Andort is kitétték a lakásból, amelyért évi 6 millió koronát fizetett. Új lakásának évi bére 14 millió korona. De ki kell mennie a helyiségeiből november elsején a tokaji csendőröknek is.

Az elmúlt hét szerdáján Ambrózy Gyula csendőrtábornok személynen látogatott el Tokajba, hogy az örs részére lakást szerezzen. Ez azonban a tábornoknak nem sikerült.

Lakás nélkül marad egyébként a tokaji csendőrök vezetője, Kiss Bertalan tiszthelyettes is. Ahol a főszolgabíróknak és a csendőrségnek ilyen lakás gondjai vannak, ott elképzelhetlen és fokozottan súlyos a polgári lakosok helyzete. Szathmáry Ferenc, előkelő pozíciójú fűszerkereskedő november elsejére úgy lakását, mint üzletét fölmondották. Újat kapnia lehetetlen! Semhét Bertalan kőbányái üzemezzel sem tudja, hogy hová költözik elsején, mert lakást nem tud kapni.

Özv. vítez gróf Haller Pálné, a tokaji nagytrafik tulajdonosa lakását, valamint üzlethelyiségét és ezzel együtt existenciáját is elveszti a kritikus november elsején.

Heller Sándor, tekintélyes kereskedőnek 21 éve fönnálló üzletét mondotta föl a tulajdonos, Dr. Bollner Károly ügyvéd 18 éve lakik az evangélikus egyházközség házában, most

fölmondottak neki azzal az „erkölcsi indokolás”-sal, hogy nem jár templomba.

A 77 éves köztisztvisletben álló ügyvéd az ügyet fölléltatgáló miniszteri biztos előtt előadta, hogy öreg kora miatt nem látogathatja a templomot, de különben sem ismer olyan törvényt, amely a lakónak kötelezzévé tenné, hogy templomba járjon. A miniszteri biztos ez érvelés ellenére jogosnak jelentette ki a fölmondást.

Bollner Károly dr. 77 éves ügyvéd pedig mindaddig nem tudja, hogy november elsején hol fog aludni.

Özv. Édlisz Farkasnének 30 éve áll a kocsmája a főútnan, ahonnan elsején kitezik. Ez annál végzetesebb reá nézve, mert a kocsmacsendőly helyhez van kötve és ha még találna is más helyiséget, az engedélye érvényét veszti. Balogh István műszaki kereskedőt is üzlethelyiségétől és existenciájától fosztja meg az elhibázott rendelet. A tokaji iparosság nevében

KIÁRUSITJUK OLCSÓN
fiu- és leánykafelöltőinket, telikabafainkat és ruáinhat, mivel megszüntetjük ezen osztályunkat

WOLF RUHAÁRUHÁZ
Budapest, Gerlicsegy-nice 1. sz. Városház-utca sarok. (Ezefölta Kossuth Lajos-utcaiban). Telefon 124-59. Alap. 1875

Schmidt Viktor ipartestületi elnök ezeket mondotta:

— Az iparosság helyzete ebben az elszegényedett községben amugy is a lehető legrosszabb és betetőzli a nyomorúságot most a lakások főlszabadtítása. Ha mást nem is, legalább annyit kérünk a miniszter utól, hogy

ne tévizek idején juttasson bennünket az utcára; legalább május elsejéig halassa el a lakások fölloldását. A közbenjárásra levél útján kértük föl képviselőnket, báró Maillot Nándort, ő azonban nem is felelt a levélre.

Általában az a legszomorúbb ebben a helyzetben, hogy van nemzetgyűlési képviselőnk, de ha valamire szüksegünk van, akkor nincsen.

Meg kell itt jegyezni, hogy aki ezeket mondja: Schmidt Viktor volt, a Maillot-párt elnöke Tokajban. A tokajiak egyébként kétségbeesett helyzetükben minden eszközzel és minden összeköttetésükkel próbálják elérni a rendelet megváltoztatását. Vitez gróf Haller Pálnéknak és a főszolgabírói hivatalnak aláírásával

Mikes püspököt táviratban kérték föl közbenjárásra,

Vass miniszterhez pedig 80 előkelő tokaji polgár aláírásával ellátott kérvényt nyújtottak be, amelyben rámutatnak a miniszteri biztost jelentésének tévedéseire és kéri a rendelet hatályonkivül helyezését. Erre a kérvényre szombaton érkezett válasz az előjárósághoz a népjóléti miniszteriumtól. Ez így hangzik: langik:

Magyar Királyi Népjóléti és Munkaügyi Miniszterium, 11.187—IX. L. 1926. Községi előjáróság Tokaj. Fölvívom az előjáróságot, tegye a községben szokásos módon közzé azt, hogy a Szathmáry Ferenc és érdektársai tokaji lakosok által ujabbban előterjesztett azt a kértést, hogy 1926. évi szeptember hó 18-án kelt 9167. IX. L. számú rendelet hatályon kívül helyezéssel Tokaj községére a háztulajont korlátozó kivételes rendelkezések újbot kiterjesztessenek,

ezidő szerint sem találok teljesíthetőnek.

A miniszter rendeletéből: Dr. Udvarhelyi, s. k.

Ennek az elutasító válasznak a híre hamarosan elterjedt a községben és végsőökig fokozta a lakosság elkeseredését.

Tokaj 1919-1920-ban a románok és vörösök harcának hadszíntere volt és ennek az időszaknak a pusztításait még ma is érzi. Évről-évre meglátogatja a községet a hiatalan és rejtgett vendég: az árvíz és fokozza a pusztítást és szegényeséget. Betetőzte az utóbbi évek egyre fokozódó nyomorúságát a szőlőnek ezidei csaknem teljes elpusztulása:

ez évben Tokajban összesen nem lesz több bor 120-150 hektoliternél, holott más években 9-10.600 hektoliter volt a termés.

A sok csapást most betetőzi a népjóléti miniszterium merev rendelkezése, amely az elszegényedő város lakosságának nagyrészét még hájléktalanú is teszi és megfosztja kenyerétől. Az élet a rendeletektől is hajlékonyságot követel.

Ahol existenciéik roppannak össze a rendletek kíméletlen ridegsége alatt, ott a rendelkezőnek enyhítenie kell szigorát.

Fölsoroltuk a pusztulást, amelyet a lakásfőlszabadtítás szabadtít rá Tokaj városára. Lehetetlen, hogy Vass miniszter, a népjóléti minisztere figyelmen kívül hagyja ezeket a súlyos érveket, amelyeket eljé tartunk. Apellálunk emberi belátására és fölszólítunk, hogy teljesítse a tokajiak kérelmét, változtassa meg rendeletét.

Halász Imre

FIGYELM!

FIGYELM!

Megérkeztek végre Budapestre is a „KRUPP“-féle regisztráló és ellenőrző pénztárgépek, melyek minden eddigi tansert ilyen gépet a modern kitalál, elsőrendű anyag és szerkezet, nemkülönben kiváló, állandó üzemeltetés, tartósság, garancia és ár tekintetében többszörösen föltűnőnek és a külföldön már évek óta kifogástalanul működnek. — Legszíjjátob értekezés cselekszik tehát, ha ezen

„KRUPP“-féle Standard Versenygyártmányokat

alatti mintaraktárunkban melébb megtekintni, hol azokat működésben és kímántra teljesen díjtalanul minden érdeklőgyer nélkül saját üzlethelyiségben is bemutatjuk. „KRUPP“-féle regisztráló és ellenőrző pénztárgépek terjesztési vállalata Budapest, V. kerület, Széchenyi-utca 3. szám. Telefon: Terés 39-00.

Kérjen képes árlapot a szakma megjelölésével

Ma nyitva reggel

5 óráig

Párisi Kalitka

októberi attrakciója:

Sisters Stanley

a Haller-revü primadonnái

Ma nyitva reggel

5 óráig

Magyar Királyi Osztálysorsjáték

Legnagyobb nyeremény

Hat és 1/4 milliárd K

Huzás már e héten!

Vásároljon sorsjegyet melébb

ITTNER

ÉS TÁRSA

a m. kir. Osztálysorsjáték fölléltatójánál

Budapest VI, Vilmos császár-ut 5. szám

Távíratelm: Ittner Telefon: 87-13

1/4 sorsjegy 1/2 sorsjegy 3/4 sorsjegy

62.500 K 125.000 K 250.000 K

„Gavallér vagyok, fizetek!”

Vasárnapi beszélgetés Várady Arankával, egy fölvonásban

SZEMÉLYEK:

VÁRADY ARANKA,

a Nemzeti Színház művésznője.

KATÓKA, a leánya,

E SOROK IROJA,

SZÍN:

(Várady Aranka szalonja a Rökk Szilárd-utóban. Nehéz, fekete butorok, csupa értékes darab, egy berakott hollandi szekrény, óriási holland trümeau, a sarokban íróasztal, képek, szőnyegek. Kint ragyog, süt, villog az őszi nap, tüzeben a könnyű, fehér csipkefüggönyök szinte lángolobbanak. Nagyon finom, nagyon elegáns és derűs itt minden, a háttérben a nagy hall, jobbra a nyitott hálószoba az emeletes, mennyezetes, fekete antik agyall. Azonban ez az elegancia nem városi elegancia, a hangulata inkább egy vidéki uri kúriáé. Rögtön jól érzi magát benne az ember.)

ARANKA (nagyon jó, nagyon finom, nagyon szolid háziruhában, úgy néz ki, mint egy vidéki főispán felesége, nem úgy, mint egy pesti színésznő — olyan hangon, mint ahogy a francia darabokban beszélni szokott —, mint például szombat este is a Nemzetiben, de nagyon halk): Drága barátom, jöjjön, jöjjön, örülök, hogy látom...

E SOROK IROJA (átveszem a stílust): Én is örülök, Asszonyom, hogy személyesen fejezhetem ki elragadtatásomat tegnap esti alakításá fölött. Volt valami furcsa szikrázás, valami különös fény magán, mint ahogy az igazgyöngy fénylik, vagy a briliáns csillog, valami egészen megfoghatatlanul könnyű és nemes grácia és arisztokratikus karesuság az alakjában s a hangját — ahogy például Urayt a második fölvonásban kiküldi — el nem lehet felejteni...

ARANKA (suttogva): Nagyon, nagyon köszönöm. Barátom. Mindig mondtam, hogy maga egy kedves és szeretetreméltó fiatal ember. Ő, hiszen ha a publikum tudná, hogy egy-egy ilyen színpadi alakba milyen sokat, milyen borzasztóan sokat ad az ember magából s a vége esetleg az, hogy lesajnálnák az embert és a darabot is. Látja, pedig egészen kétségbe vagyok esve, úgy be vagyok rekedve, a premiért is rekedtem jászottam végig, — hiszen hallja: csak suttogva beszélék.

E SOROK IROJA: Tulságosan szigorú önmagával szemben. Asszonyom. Mindebből mi odalért a nézőtérre nem vittünk észre semmit. Hiszen éppen a hangja az, amely mindenkit megejtett csillogó vidámságával, hárlaszomorúságával, eszményi szépségével és tisztaságával.

ARANKA: Lehet, hogy igaz van, ha azt hiszi, hogy szigorú vagyok magamhoz. De, lássa, beírem egy oly halálos szérszűség van, drága jó Barátom, maga azt el sem tudja például képzelni, hogy én milyen keveset tartok magamról és a művészetemről, — de ezt meg ne írja, mert úgy találak járnai, mint Biharit, szégyén, az „Antigoné”-ban, amikor a fiát megölik s ő elkezd

kiabálni, hogy: „Vigyelek ki, — a semminél is kevesebb vagyok!” s valaki a nézőtérre beleszólt, hogy: úgy van. Isten őrizz, ilyet végsőre adni...

E SOROK IROJA: Tudja, hogy a színpadon körülbelül milyen? Látja magát?

ARANKA: Jaj, dehogyan is. Hiszen, ha ezt tudnám, ha látnám magamat, sok minden fájdalmas hiánynak a végére járnék...

E SOROK IROJA: Ugy értem, hogy színházilag?

ARANKA: Természetesen! Nekem a színház a legtöbb, a leszentebb a világom, az életem legértékesebb, legszebb része. Odaadtam érte mindig mindent és ma is odaadnék érte minden hitet, minden álmot, minden emléket. Papa, aki nekem mindenem volt, amikor 13 éves koromban bementem a Színházakadémiába, azt mondta nekem: „Ez az a láng, ami a végén fölémésti az embert.” Én ezt most már tudom, de csak magamat és az áldozatom nagyságát beszülöm meg azzal, hogy a színpadot életem minden kincsénél előbbrevalónak tartom.

E SOROK IROJA: A kislányánál is?

ARANKA: Jaj, Katóknál? Akarja látni? Várjon csak! (Csöngget, utasítást ad, hogy hozza be Katókat. Katóka éppen most érkezett meg déli sétájáról, keléves és három-három, aranyos kis hölgy, akinek rengeteg apró fehér kis foga van már és aki, ha jó kedve van, igen folyékonyan részvesz a társalgásban is.) Na, Katóka, csinálj csak szépen egy pukkerlit a bácsinak!

KATÓKA (gyűlölvé): Pukkerlit...

E SOROK IROJA: Jaj, de aranyos kisleány a Katóka, bizony. Most én a Katókat megesezem, hám-hám.

KATÓKA: (Nevelni kezd és egyáltalán nem ijed meg, sőt inkább, mintha biztalan, hogy csak egyem, ő nem fél. Az egész dolognak határozatlan flirt-jellege van, mire Katókat kegyetlenül kiküldik. Élénken sajnálom, mert nagyon szeretem a gyerekeket.)

ARANKA: Hát látja, a színház és ő, a kis leányom...

E SOROK IROJA: Igy él...

ARANKA: Igy. És így is fogok meghalni, tudom, hogy nem fogok ráérni élni tőlük. De mindegy, én ezzel leszámoltam, gavallér vagyok, fizetek! Ahogy férjhez mentem, naplót vezettem, de ezt abbahagytam. Tudja, nem tudtam hazudozni irni s — őszintén, az utóbbi időben kissé veszedelmes lett volna. De erről ne is kérdezzen, ugy sem felelek.

E SOROK IROJA: Mondja, kedves Aranka, maga olyan szépen tud szenvedni a színpadon. Ebből arra következtek, hogy szereti is a színpadi szenvedést. De az életben...?

ARANKA: Jaj, dehogyan is, gyűlölöm! Színpadon a legsúlyosabb, de a leglegsúlyosabb drámát szeretem, az egész énem, érzem, tudom, affelé hajlik, de az életben ki nem állhatom. Akkor már inkább elviselném a testi szenvedést.

E SOROK IROJA: Mondja, kérem szépen, de őszintén, mint nő — hogy tetszik magának?

ARANKA: Na!... Ezt ne kérdezze, fiam!... Csunya vagyok, ugye, azért kérdez ilyeneket?

E SOROK IROJA: Aranka!
ARANKA: Jó, jó, tudja, ezt azért mondom, mert egészen fiatal koromban sok bajom volt a kinézéssel a színpadon. Tizenhat éves koromban, amikor a Nemzeti Színházhoz kerültem, olyan soványka voltam, hogy elől hátul ki kellett hogy töltsenek, azóta van a bizalmatlanságom a kinézésem iránt.

Francia parfümök

Legolcsóbb árak

Parfumerie Kosztelitz

V. Dorottya-u. 12. Tel. L. 988-89

Fűzlet:

VII, Klauzál-tér 9. szám

A legmodernebb amerikai alkatrészek

Készülékek részletre is!

Szakszerű belingolás laboratóriumában

Fűzlet:

VII, Klauzál-tér 9. szám

Garantált, tartós akkumulátortöltés!

Készülékeket havidíj ellenében jótállással karbantartom

Kiégett lámpákat veszünk!

DOMONKOS

Tejfogyasztók figyelmébe!

A Központi Általános Tejcsarnok összes fióküzletei

költségmentesen házhoz szállítják

a kiméletes pasztörözés elve szerint kezelt

palacktejet

Berkovitsné jajgatott mindig, hogy úgy nézek ki, mint egy „gereble”.

E SOROK IROJA: Na, de most!

ARANKA: Hát — az alakom, azt hiszem, jó. Hallja, ne kérdezzen itt tőlem ilyen dolgokat, pláne ilyen őszintén. Én úgy szégyelmem magam, amikor őszintén kell beszélgetnem, mintha meztelenre kellene vetkőzötöm.

E SOROK IROJA: De azt szereti, ugyebár, ha őszintén dicserik, ha őszintén el vannak ragadtatva magától, még akkor is ha be van rekedve...

ARANKA (egyszerre abbahagyja a suttogást): Én be vagyok rekedve? Ki mondta azt magának?... Dehogyan is vagyok én berekedve... Nézze meg az ember... (A szép, szerelmes, meleg hangja olyan tiszta, mint a kék olasz ég a legfőbb olasz tavaszban.)

Egyed Zoltán

Delmár Walter

153 kilométeres átlagsebességgel megjavította saját rekordját a Tiszántúli Automobilklub vasár- napi versenyén

Nyíregyháza, október 10.

(A Reggel kiküldött munkatársának telefonjelentése.) Az ezidén alakult „Tiszántúli Automobilklub” vasárnap tartotta első automobil- és motorkerékpárversenyét, amely sportszerűség és eredmények tekintetében egyaránt különösen sikerült. A versenyre előkelő nevezések érkeztek. A bajnok Delmár Walteren kívül beneveztek: Baron von Wenzel-Mosau és Lutzenbacher Raoul osztrák versenyzők, Kállay Miklós szabóesi főispán, gróf Vay László, báró Vay Miklós, gróf Károlyi Gyula. Erdekés résztvevője volt a versenynek Szelnár Aladár, a KMAC vezetőtitkára, aki ezúttal vett részt első ízben versenyen, mint versenyző. Mint utas vett részt a versenyen dr. Krizsanez Kálmán rendőrkapitány, a budapesti közlekedési rendőrség vezetője. Budapestről lejtött a versenyre gróf Andrássy Sándor, a KMAC elnöke, Kállay Tamás és Erdőhegyi Lajos képviselők. Vasárnap reggel 5 és 6 óra között a debreceni tűzraktanyától indultak el a versenyzők a 265 kilométeres útra. A verseny legértékesebb része a Nyíregyháza és Rakamaz közötti gyorsasági verseny volt, amelyet az egyetlenen uton, zuhógó esőben Delmár Walter nyert meg, aki nyáron elért saját rekordját megjavította.

a 15 kilométeres utat 153 kilométeres átlagsebességgel tette meg Steyr-kocsiján.

A gyorsasági verseny után a Tiszaparton ebédelték a versenyzők, akiket halászlével vendégelt meg. Nagy érdeklődéssel várták a verseny második részét, a homokversenyt. A 4 kilométeres távon 30 centiméteres magas homokban egyik buckáról a másikra gördültek a száguldó autók. Ezt a versenyt Szini János nyerte meg Austro-Daimler kocsiján, a második Delmár Walter lett s kitünően szerepelt Kállay Miklós főispán és Klár István földbírtokos.

Egy baleset történt mindössze a versenyen. Piros Gyula leest motorkerékpárjáról és a térdén könnyűen megsérült.

Jó kávé — jó egészség!

Tisztabakvévénem csak élvezeti cikk, hanem kiváló orvosok véleménye szerint a betegségeket elhárítja. Az egészséget fokozza és elejét veszi az emésztési zavaroknak.

Meini Gyula

BUTORNÁL EGY FONTOS A jó minőség!

Közismert és legrégebben fennálló cégünk a legjobb garancia erre, hihetetlen olcsó árak és kedvező fizetési feltételei mellett is

Ehrentes és Fuchs Testvérek, VI, Teréz-körút 8

BANÁN-BENOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAIBANAN
A LEGJOBB TÁPLALÉK

BP. TELEFON 982-85

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

mit szől hozzá: még javában szikrázik ez a mámoros aranyszínű ősz, de a színházi berkeiben máris megindult a jégzajlás.

— Hogy értem ezt, effendim?

— Tudja azt maga jól, mit kérdezősködik... Ennyi minden emberemlékezet óta nem történt a kulisszák mögött s az ültetőfolyosókon, mint ebben a a gyönyörű, gyönyörű szeptember-októberben. Nyakig járnak az intim szenzációkban ez összes korifeusok, annyi a válás, házasság, kis és nagy tragédia, hogy elég volna akár egy kukoricafeszársányi időre is. No de hát, hogy is mondja a közmondás: úgy szép az élet, ha zajlik.

— Hát aztán milyen zajlik?

— Hát látja, éppen arról jut eszembe, hogy a Nemzeti Színház Bourdet-premierjéről dicsőszerteljük magadát egy kicsit; „A szerelem órája” hangban, korban, tartalomában, pontosan az ellenkezője a „La prisonnière”-nek, amelyet tanással betiltottak s így M. Bourdet rehabilitációjára valóban kiválóan alkalmas, — azok előtt, akik Ohnet parfüm-izű romantikájánál több koncepciót nem szoktak lenni a színpadnál s akik Courts-Mehler esztétizáló giccsében és Beniczky-Baja Lenke érzelmességében látják irodalmi ideáljukat. Csakhogy az ilyenfajta szelíd, enyhe és kellemes, kissé fin du siècle-illatú, fehér francia daraboknak valóban csak a Nemzeti Színház színpadán lehet sikerük (tehát létjogosultságuk), ahol a legkisebb szerepekben is a legkomolyabb és legértékesebb művészzel találkozunk. All ez a megállapítás elsősorban Váradi Arankára, akinek passzellel-alkitásával ez alkalomból külön foglalkozunk, de vonatkozik ez Gál Gyula burnótizű, vertaranyból való és csillogóan derűs tudására csak úgy, mint Vizvári Mariska emyhén (és nagyon helyesen) pacsullatlatú, finom és pikáns Madame-figurájára. Úray Tivadár először életében látta el precízios biztonsággal azt a hangot, amelyet ezen a színpadon oly régen várt és elvárt tőle mindenki és igazlmasan szép és érdekes volt minden mozcandásával Mátray Erzi.

— Igazak az igazgatóvádságról szóló hírek?

— Ugyan kérem, dehogyan is. A Nemzeti Színház kényes organizmusát alig ismeri e pillanatban bárki is jobban Hecsi Sándornál, akinek külümbönc, invenciózusabbán és tehetségesebbén csak azok tartják magukat, akik hetek és hónapok óta a híresztelés kapcsán a Nemzeti Színház igazgatói székének üljelöltjei. Hecsi-nél nagyon meg vannak elégedve fönt és lent egyaránt, szóval a kultuszminisztériumban csak úgy, mint a közönség körében és ha a színészeket megszavaztatnák, hát ők is csak őrá szavaznának.

— Más válságról nem hallott?

— Hát hall az ember ugyebár, itt is ott is valamit.

— Hát itt például mit hallott? Aztán rátérhetünk az „ott”-ra is.

— Itt azt hallottam, hogy a színház játékos kedvű, ifjú tragikája — menyasszony. És képzelve nem a völegénye a völegény.

— Hanem?

— Hanem valaki más, aki viszont égyelőre még férj. Nodchá, ami késik, az nem múlik. A históriából mindenesetre levonható a következtetés, — hogy addig jár a tragika autóturákra, amíg menyasszony lesz belőle.

— A tragika esikének következtetése szerencsére nem tragikus.

— Ránézze semmiesetre sem. Sőt. Igazi szerelmi házasság lesz, akár csak a kis Al Franciskáé, akarom mondani Turay Iddé, akit alig fedeztünk föl ezeken a hasabokon, máris siet hátsókat esküdni — másnak. Most az egyszer gratulálunk, de többet elő ne forduljon!

— És válás semmi? Csupa házasság az egész vonalon?

— Képzelve, igen. Még a „Gól”, a Belvárosi Színház jövőbeli újdonsága se góllal végződik, hanem házassággal. Kertész Dező elveszi benne Makay Margitot.

— Szóval a „Gól”-nak köze sincs a futballhoz.

— Dehogyan is nincs. Sőt nagyon is nagy szerepet játszik benne egy futball, amely az első félidőben a nyitott verandaajtón át beröptül egy villa halljába, ahol Makay M. éppen olvasgat. Néhány pillanat múlva megjelenik Kertész D. is, futballdresszenben. A szomszéd sporttelepen trencirozott csapatával, a labdájért jön. Néhány mondat és kiderül, hogy a futball nem véletlenül röptült a hallba. Kertész őt hétfő gyakorolta, amíg a nagy távolságból, a keskeny ajtón be tudta rugni... Így kezdődik a férfi és a nő között az első beszélgetés.

— A többit már el tudom képzelni; ez azonban tagadhatalanul érdekes. Na és szeretik-e még a színésznőt a Magyar Színházban?

— Csakis. Csak kevesebben, mint elődjét, a doktorkisasszonyt, mint ahogy azt a múlt héten kénytelen voltam, vérző szívvel, megjósolni. A színésznő iránti nagy szerelem méremetelt és kissé könnyűnek találtatott. Készülnek is már erősen a Molnár-darabra, ez lenne ugyanis a színház ideje nagy gyűjje, ettől várják, mint Mózes varázsvesszejétől, hogy elvezesse őket az ígért földjére.

— Es ha netán...

— ...Ja, a „Ja” és a „netán” itt nincs beleve a kalkulációjába. Mindenesetre nagy várakozással tekintünk mi is Molnár Ferenc percek belül várható új darabja felé, annál is inkább, mivel a „Játék a kastélyban” állítólag egészen más, mint Molnár legutóbbi darabjai.

— Im, igen. Na és a Vigaszínház?

— Galsworthy „Silverbox”-ja készen várja az előadást, de mivel bemutatni nem tudják még a Harsányi-gyerek, illetve a Gál Franci esetének sikere miatt, elhatározták, hogy a premiért délelőtti matiné keretei között tartják majd meg és csak aztán helyezik majd át estére. Egyébként pedig már ma megkezdik még egy darab előkészületeit, a Birabec-féle „Dejeuner du soleil”-ét, amelynek két főszerepét Gombaszögi Frida és Lukács Pál fogja játszani.

— Érdekes. Mondja kérem, a Lábass Juci

briliáns karkötőjéről hallott valamit?

— Igen, de tudja, őszintén megvallva, a Jucietől dolgaival szemben egy kissé skeptikus vagyok. Tulcsokat nyilatkozik nekem, hogy mennyien szerelmesek belé. Bár azt én is tudom és az tényleg igaz, hogy amikor Haifetz Jaschnának beküldte a névjeggyét, Haifetz visszaírt, hogy senkit sem fogad, ellenben követelte, hogy sürgősen derítsék ki, hogy ki az a fekete hölgy, aki az első sorban ült és akiről richtig kiderült, hogy — Lábass Juci volt. Szóval, ennek a Haifetz-ügynek van tényleg némi alapja. A briliáns karkötő állítólag pontosan egy milliárdot ér. Ennyire becsülte a Váci-utcai ékszerész.

— És...

— Ja, azt nem mondhatom meg. Az illető ugyanis családos ember, földbírtokos, mellékesen gróf is egy kicsit és a családja nagyon fél a színésznőtől. De lehet azért, hogy van egy kis hányadoskodás is a dologban. Mondjuk abban, hogy a kis brasollette csak fél milliárdot ér...

— Apropos...

— Apropos, „Háry János”, a magyar „Peer Gynt”, ugyebár? Nos, vasárnap volt az első diszlepróba és mondhatom, hogy mindenki, aki ott volt, el volt ragadtatva a darabtól és a szereplőtől, közöttük olyan kitűnő operabázi tagoktól, akik egy hangot sem énekelnek, mert a szerepük csupa próza. A szerepét, Kodályt és Paulinét ayongratuláldták (Harsányi nincs itthon), valamint Márkus Lászlót is, akinek teremtő ereje, magyar szentje, fantáziája valóssággal tobzódik a mézeskalácsú, gyönyörű darabban. Márkus prűsskáléce és diderege fogadta a gratulációkat, kiderült, hogy napok óta 38% fokos lázzal dolgozik, de senkinek sem szólt volna egy szót is, hogy beteg.

— Az új, illetve a régi Apollóban volt?

— Egy percre benéztem, éppen Posner művész volt a színpadon, mennybéli szárnyas, szűzi anygalkának öltöve, igen stilszerűen. Haraszthy, Solyom, Z. Molnár, Radó Teri, Herczeg Jenő és általában a régi gárdisták kedves kis színpada ez. Reméljük, jól fog menni nekik.

— Pletykát a népek.

— Gyönyörű van erre a létre. A Parisienne Grillben történt szombat éjszaka. Monsieur szombaton délből azzal ment haza ifjú nejehez, hogy a háromórás gyorssal Bécsbe kell utaznia. „En a mamához megyek éjszakára”, mondta a hűves. — „Félek egyedül”. Akkor éjszaka aztán a Grillben találkoztak egymással. Öngyűsség is kettesben volt, a férj is. Öngyűsség vasárnap erre már tényleg a mamához ment éjszakára...

* Legnehezebb problémát sikerült megoldani a legújabb technikai berendezéssel, amely módot nyújt, hogy olcsó árán a gyermekeknek bármilyen természetesen mozdulatban művészi följegyzést megörökíthessen. Veres gyermekfényképspecialista, Harmincad-utca 3. T. 135-70.

LOVAS VÍVÓ-

TERMEK

Andrássy-ut 21 HÜLGY-ÉS GYERMEK-SVÉDTORNA ÉS VÍVÓ-KURZUSOK Telefon: 118-61

Zongorák
Isgazdálkában részletre is
Reviczky-utca 9. sz. Waldmannal
Szentkirályi-utca sarok

MAGYAR SZÍNHÁZ

Táblás házak mellett
minden este

**Szeretek
egy színésznőt**

Fodor László
új vigjátéka

★

A pénztár szünet nélkül nyitva!

**Fedák
Sári**

bucsu-fellépései
az

Andrássy-uti Színházban!

ZONGORÁK
Isgazdálkában LYRA R.-T.-nál VII.
Erzsébet-körút 19.

Budán főúri **villa ház** és egy több lakásból álló földszintes
ház olesón eladó. — REIZER,
Országház-utca 18. — Telefon 123-65

A legszebb zene,
a legjobb darab, a legragyogóbb előadás,
a legfényesebb kiállítás: a legnagyobb siker
„A cirkuszhercegnő”
a Király-Színházban

MOZI

MIT JELENT SZÁMOMRA A FILM?

— Irta: Conrad Veldt. —

A Rádus-színház esztétikusan mutatja be a „Halálrózsák” című filmet, amelyről Conrad Veldt a következőket írta:

A film hatásáról, nagy hatásáról nem is lehet vita. A képek sokkal nagyobb a behatolóereje, mint az írásnak és a kép sokkal maradandóbb nyomot hagy az ember lelkében, mint a nyomtatott vagy írott szó. A képek ez a tökéletesebb hatása idézte elő azt a diadalut, amelyet a mozi a világ minden táján befutott.

A mozi hatása a társadalom csucsától a legmélyebb rétegekig terjed, a villanegyedtől a külvárosig és egyforma, egyenlően komoly és mély asszonyra, férfira, gyermekre egyaránt.

Legutóbb összekerült Berlinben valakivel, aki ha nem is fölfedezem volt, hiszen én magam igyekeztem minden erőmmel a film közelébe kerülni, de mindenesetre az előző korszakhoz, akik voltak, mint fiatal filmszisszel foglalkoztak, akik — hogy ezt a furcsa szót használjam — szöveg jutattak a moziban. Richard Oswald az illető, régi ismerős. Richard Oswald, aki a legelső komoly rendezők közé tartozott és akinek jelszava, jelmondata, alapelve és munkájának alapgondolata az volt, amit fentebb kifejtettem. Richard Oswald tudta és tudja,

milyen hatalmas, milyen mély és kitérőhatatlan nyom

tot hagy az ember életében egy mozikép, mennyire megrögződik benne az-egy jelenet és gondolat.

Ebből indult ki Richard Oswald és ezt tartotta szem előtt minden munkáján. Richard Oswald nem léha tenakár, haem komoly és tartalmas gondolatokat dolgozott föl moziállományok és élvezet, gyönyörűsége volt számomra mindig, amikor az ő vezetésével látszhatam. Ezek hosszú sora. És azonban nem dolgozhattunk együtt. Most végre újra együtt kerülnünk. „Halálrózsák” címmel készített egy filmet, amelynek főszerepére engem kért föl. Egy hedonista gondolkodású foszó tragikus élete ez a film és a főszereplő szinte nekem Richard Oswald. Egy szerető, de könnyelmű művész életét kellett érzékeltetnem, aki viharos múlt után honokán a bűnös örömei mérges koszorújával lép a házasság szentélyébe és megpróbálja a maga és annak a léha nőnek az életét, akit szíve mélyből színtelen szeret. Nagyon kezd feladat és én nemcsak Richard Oswaldt hanem a magam kedvencét is vállaltam a szerepet. Csupa izgalom, csupa drámai feszültség, de mindig a való élet a jellemzője ennek a filmnek, amely azon az alapon épül föl, amit legelőször kifejtettem.

Be kell venni a közönség szívébe a való élet jelenetét és ezt a legnagyobb töltet ember szem tudja elő eredményel élvezni, mint a filmrendező. A filmet ebből a szempontból eddig nem érte túl senki. Pedig vélemennyem szerint még mindig csak a kezdetén vagyunk a fejlődésnek, de könnyelmű művész életét a mi kedvencünk még távolról sem befutott és tökéletes. Nemcsak abban áll a film jelentősége, hogy egész sereg munkást és művészt foglalkoztat, hanem nagy művészi hivatása is van. Richard Oswald is szem előtt tartja ezt a jövő feladatát és én is. Mert ha a színházak évtizedekre, sőt évszázadokra volt szükségük, hogy a műszi szintet elérjék, a filmről sem lehet követelni harmine év alatt ugyanazt az eredményt és fejlődést. A film, az igrzi film még nem érkezett el. Az még csak jönni fog!

Amikor dörögnek az ágyuk...

A régi latin mondás azt állítja, hogy inter arma silent musae, ami a legutóbbi világ-háború alatt is bebizonyosodott, azonban nemscsak a muzsák hallgatnak, ha dörögnek az ágyuk, hanem halkak és ijedten elveszti a szavát a szerelem is. Akik figyelemmel kísérték az elmúlt tíz évet, azok láthatták, hogy új szerelmi lángok nyaldosták körül a világot, új szerelmi törvények léptek érvényre. Igaz, hogy a háború alatt a diszpenziációs házasságok a statisztikusok előtt azt mutatták, hogy a háború ellenére is virul a boldogság és a szerelem, azonban ezek számok voltak, a számok mögött pedig sokkal kevesebb érzés talált helyet, mint a háborúelőtti években. Rettenősök és néma tragédiának volt az oka a világ-háború, az ágyudörögés közben nem lehetett meghallani leányok szívégét a zokogását, de számtalan szerelmet szagattott széjjel a gránát.

Ma már a közönség is le tudja vonni a háború erkölcsi, gazdasági és szellemi következményeit és ha igaz az, hogy a háború befejezése utáni években a publikum nem akart háborút látni, ma már megszűnt ez az averzió.

A háború ma már csak mellékes epizód, amelynek csak következményeit és eredményeit látja a publikum. Ez a megvárta annak, hogy az a film, amelyet a Kanaera és Orion-színházak mutatnak be a esztétikán. Amerikában a legelőször került azokra, „Világégek” a címe a filmnek, amelynek főszereplői Ben Lyon és Blanche Sweet játszották. Itt is az izgatatos világégek szakította el egymástól a szereplőket és

amint előtűnik élvonaluk a világ-háború borzalmis jelenetét, pszichológiailag megrögzítik, hogy a leány vissza tudott térni a megérett latinához.

A „Világégek” mellett a Kanaera Fred Thomasonnak a legutóbbi esztétikájának egy rendkívül érdekes és érdekes tézisi kalandját hozza, amelyben azonban a főszerepet Silver King, a csodáló, játssza.

Ha a Hatvani-utca föltámadna...

Krudy Gyulának a földháza kelene fölülünzi az a témát... Ha a Hatvani-utca, a Kossuth Lajos-utca föltámadna! Ha Podmanický Frigyes kockás nadrágja és mély kivágása mellénye, Polónyi Géza nagy emberpompája, Beöthy Aldi benhomias arca, a régi Nemzeti Színház művészeinek finom és diszkrét eleganciája öntene elő az utcát, hogy érezze magát a mai Kossuth Lajos-utca helyén. Égy új Zrínyiás játszódna le az aszfalton, hogy aztán ismét eltűnjék az alvilágban.

Vasárnap délelőtt volt alkalom egy nyers, házi főpróbán két filmet látni. A Royal-Apollo esodás nézőterén csak néhányan ülünk. A karmester, a bentfentesek és néhány kivánsi. A esztétikói műsort nézték meg a háziak. Két amerikai film. És a két amerikai film meg-nézése után kijöttünk az utcára, amelyen győnyörű őszi napfény csillogott és szinte tavasz-nak láttunk mindent.

Az egyik film címe „Irene”. Egy női név, de nem is kell több. Irene típus, Irene az a kis nő, aki Európában a Dunába, a Spreche, a Szajnába vagy a Themésbe ugrik, Amerikában pedig a talpára és karriert csinál. Irenének ugyanis az a foglalkozása, hogy egy nagy áruház kiralatában reklámot csinál a paradicsom-ágyának és édesded alvással dokumentálja, hogy milyen jól felel be benne az ember az éjszakát. Tetszik ezt érteni. Ez az állás, ez a foglalkozás valóban megevan Amerikában, hasonló foglalkozások vannak Európában is, de az európai írók ezt nem veszik észre. Amerika pedig észreveszi és földolgozza vigjátékká.

Irene részére komoly kenyér ez, de a mi részünkre mulatságos. Mint ahogy mulatságos az a különben szomorú tény, hogy Irene ezt az állást is elveszti és Newyorkba megy. Egy milliódollal ismerkedik meg, akivel Európában bizonyára tragikus szerelmet élt meg. Az amerikai milliórdos azonban bepotepszálja divatmannequinnak, lehetővé teszi, hogy szép ruhákat viseljen, a rendező megöveztetett bennünket azzal, hogy ezt nemesk fölírathat mondatja el, hanem a divatrevüt és a esodáló-s ruhákat szindus (a szó legszorosabb értelmében szindus) fölvetéleken be is mutatja nekünk. Aztán jön a happy end, a jó vége, a milliórdos feleségül veszi Irenét és mi nagyon örülünk ennek a befejezésnek, amál is inkább, mert Irenét Coleen Moore játssza, akiehez hasonlóan könnyed, pajkos, vidám, jöködvű és jóízű színésznőt Európa még nem is termelt.

És éppen úgy örülünk a másik film végénél is. A Coleen Moore filmjénél állandó mosoly állt az arcunkon, a másik filmet azonban hangosan végigkacagtuk. „Tram! Tram! Tram!” a címe

Podig még a Kossuth Lajos-utca — amely éppen az utolsó évtizedben nagyot fejlődött — nem is fejezte be átalakulását. A nagy fejlődés koronáját csak október végén helyezik a fejére, amikor megnyílik a Fórum-mozgásház régi áruháza. Világégek helyén. A Fórum-mozgásházban azt vette programjává, hogy kiválóan a világ filmetelésének javát, azokat az állandó becsű filmeket, amelyek az abszolút művészet jegyében születtek

és hogy ezt a programot következetesen érvényesítse. Ez ugyan egy általános programcszerű beharagkozás, de mi, akik ismerjük az a filmproduktiók és áruházi, amely a Fórum-mozgásházban rendelkezésre áll, meg-godóbbékké mondhatjuk, hogy a részletek többet érnek, mint a fűt elmondott általános mondat.

Az a tény maga, hogy a Kossuth Lajos-utca közepén nagy, esztétikus mozgószínház nyílt, civilizáció és kultúra szempontjából nagy sikert jelent. És ez a mozgószínház épp oly tökéletes lesz, amilyenek a programja igézkedik.

Maciste és az olasz filmpgyártás sikere

Az olasz filmprimadonnák neve egy időben éppen olyan népszerű, olyan kedvelt volt az egész világ közönségénél, mint ma az amerikai filmproduktiók névsora. Azok között a férfiak között, akiknek a nevét széles e világon visszhangolta mindenki, volt Maciste neve is. Maciste tulajdonképpen nem színész. Erőművész, artista, de azonbanúlvendükkví jö-kedvű és kedélyes arcu ember.

Maciste egyidejűben évezett a közönség szemé-mára, mert az olasz filmpgyártás teljesen vissza-fejlesztődött. A kitűnő és érdekes artista azután Párisban tint föl, ahol azonban nem tudott beilleszkedni a környezetbe. Ekkor állott talpra az olasz filmpgyártás, ahol Mussolini a sokolt energiájával életrehozta az el-aludt iparágat és Maciste is hazatért. Eddig egyetlenegy filmje készült el, az „Oroszlán-kelecsen” című film, amelyet a léten mutat-tott be a Décsi-mozi. Maciste színészetben is nagyon fejlődött, rendezésből ötleteket is tu-nult és a film végigvezéséről ugy Maciste ál-maklása, mint az olasz filmpgyártás párhuzam és meglepő fejlődése valóságos revedő. A film izgalmas meséje tipikusan olasz, gazdag szép-ségében és idegesítő fordulatokban, de a kiállítás, a megrendezése a francia és ameri-kaí legjobb mintákat másolta le, mégpedig úgy, hogy a másolat nem létszik, hanem át-idegésződött és valósággal vérvé vált a filmnek. Amit a rendező egyrészt a cirkuszi előadás-ban, másrészt az oroszoknak és Macistenak a bírózójelenetében nyújt, az már magában véve is elegendő indok arra, hogy az olasz filmpgyártás föltámasztását helyesnek találjuk. A műsor másik filmje Harold Lloydnak az „En és szerelmem” című nagy burleszkje, amelyről nézzünk már a múlt héten a meg-írta és amely nézzünk azt a szó szerint „süfolt ház helybenhagyta.” (—)

ennek a másik filmnek, amely valóságos roha-nás a boldogság és szerelem után Amerikán keresztül, Harry Langdon, egy új burleszkhős játssza a főszerepet ennek a filmnek, amely is-mét a mai napok szatirája. A Burton Cipőgyár ugyanis tárgyvalgóló versenyt hirdetett, amely szerint 25.000 dollárt és egy pár Burton-papu-est kap az, aki Északamerikán keresztül gya-gyol. Ebből az alapötletből nagyszerű sport-filmet lehet csinálni, de az amerikaiak, a sport-örölet odagáló hívei, inkább kifigurázzák saját magukat is, csak hogy megnevetessék azokat, akik napközben úgy is keveset nevetnek.

Harry Langdon, az új burleszkhős, a film fő-szerelője, újítást jelent a burleszkszínészet te-rén. Egy-egy pillantása, egy-egy mozdulata többet fejez ki, mint más színészek minden igyekezete és trükkje. Tökéletes karakterizá-ció, aki mozdulataival, ruházatával és mimikájával meghódította Amerikát és meg fogja hódítani most már Budapestet is. Eredeti és kancagtató, valóságos fenomén a burleszkszín-játsszó terén.

Harry Langdon képtelen, hihetetlen, de pá-ratiánul jóízű kalandokon megy keresztül, míg a szeretőit leányt megkapja. Amikor ezt a fil-met nézzük, megértjük, hogy a burleszkko-mikusok ötletemberekkel tartanak maguknak, mert egy ember annyi trükköt, ötletet és me-glepetést nem tud kitervelni, amennyi ebben a filmben egymás mellé sorakozik. Amit a film-technika és a filmelőtértség ki tud magából termelni, az ebben a filmben mind benne van. Hogy Harry a sok komédián túl még egy hat-almas vihar középpontjában is megállja a he-lyét és amikor a vihar fákát, házakat tör és zuz, Harry megmenti a szerelmét, az is csak igazolja azt a tétlünket, hogy mindent lehet hamoros, könnyed oldalról fölfiggni.

A mulattatás balhatalatlan és nehéz művésze-tének két új és nagyszerű hajtását fogja a Royal-Apollo és Corso-mozi közönsége jövő héten végigévezni és nekünk, akiknek valóban még a film megnézése is munkát jelent, ennek a két filmnek a megtekintése e házi próbán kellemes vasárnapot tudott szerezni. R. I.

KÖZGAZDASÁG

Könnyebb lesz a tél? ...

(A Reggel tudósítójától.) Négy hónapi, majd-nem szakadatlan hosszmozgalm után ma már tisztán és világosan bontakozik ki a tőzsde irán-nyának vonala. Az év első harmadának hatá-rozatlan és bizonytalan áralakulása után, amely egyes papirokra érzékeny árvesztéséget is hozott,

június eleje óta majdnem megszakítás nél-kül halad felfelé az áralakulás iránya.

S ha az árfolyamok nérelégét ma megvonjuk egyes részvényekre, imponálóan nagy árnyere-ség adódik ki, amely egyes esetekben eléri azt a nyereséget is, amelyet a berlini tőzsdén a német ipari termelés vezető részvényei értek el. Az áremelkedés a bankértékeknel nem olyan eklatáns, 25-30% körül mozog, a Keres-kedelmi Bank kivételével, amely árfolyamát majdnem 50%-kal javította meg, a bánya- és vasipari értékeknel már erőteljesebb átlagot mutat, 40-50%-ot, bár itt is vannak kivételek, mint a Rima árnyeresége, amely keres híjján megduplázta június első árfolyamát és a nagy Ganz, amely négy hónap előtti kurszusát közel hetven százalékkal javította föl. A legnagyobb nyereséggel azonban biztosító intézetünk doyenje, az Első Magyar Díszekedhelik, amely-nek árfolyama négy hónap alatt

3.559.900 koronáról hét millióra emelkedett

s így összességében, de arányban is első hely-en áll az árnyereségek terén. Ennek a nagy és általános árfolyamának a jelentőségét nem lehet eléggé hangsúlyozni. Merész állítás volna ugyan azt kijelenteni, hogy a tőzsdéi árfolya-mok az emelkedése a gazdasági élet általános javulásának külső és nyomatékos kifejezője, mint ez a berlini tőzsdén lejajlott hosszú ár-emelkedési mozgalomra bátran állítható, de vi-szont okatlan sötétlenítés volna letagadni, hogy a tőzsdéi áralakulások a gazdasági élet külső jelenségeivel szoros és szerves összefü-gésben állanak. Elég két fontos jelenségre utalunk a gazdasági életnek. Az egyik: pénz-intézetünk betétállományának szakadatlan és tartós emelkedése, amely a békebeli betétek-eszupán 27%-át érte el idáig, de

a Postatakarékpénztár és a 13 vezető pesti bank betétállománya ez év első nyolc hó-napjában kerek 100 millió aranykoronával emelkedett,

20 millió dollárral, míg az összes magyar pénz-intézetekben kezelt betétek összege egyedül szeptember havában 30 millió aranykorona emelkedést mutat s ez olyan jelentős javulás, amelyre büszkén hivatkozhatunk. A másik jelenség, amely a belső gazdasági helyzet javulását mutatja,

a cukorfogyasztás megduplázódása

az év első nyolc hónapjában, a múlt év kor-spondáló időszakához viszonyítva. Ez az emelkedés ugyan részben a cukoradó csökken-tésére vezethető vissza, de jele a belső fo-gyasztóképesség lassu, de tartós javulásának is. Ez a két kikapott adat egymagában is azt bizonyítja, hogy

minden baj, nélkülözés, szenvedés és az elkövetett gazdaságpolitikai hibák özöne ellenére is a magyar élet szívósan tör előre

a nyugodt és kiegyensúlyozott rend felé, de ezenfölül a világgazdaság általános képe egyre erőteljesebben kibontakozó, javuló konjunktúra jeleit mutatja. Mellon államtitkár nyári tanulmányútja után Amerikába visszatérve, azt a kijelentést tette, hogy a világ, de külö-nösen Európa nagyon erőteljes javulás küszö-bén áll. Az amerikai miniszter két argumen-tummal indokolta meg ezt a bizakodó kijele-ntést. Az egyik a küszöbönálló német-francia közeledés és gazdasági megegyezés, a másik a francia pénzügyi krízisnek a jövő évben el-kerülhetetlen megoldása. A francia frank stabilizálásával szinte egyidőben várható a lira és a belga frank árfolyamának fixozása, amely a három nyugati országunk átmenetileg talán olyan súlyos megpróbáltatásokat jelent, amely megpróbáltatásokon a középeurópai or-szágok fájdalmas áldozatok árán esnek át, de végeredményében

az árucsera hatalmas föllendülését jelenti, a termelés ritmusának megélenkülését s ledőlött azoknak a korlátoknak, amelyek a háború kitörése óta az európai forgalom gyorsulásának útját állították.

A magyar valutakrízis megoldása a magyar polgárságnak olyan áldozatokat jelentett, hogy a sors igazságosságának kell tekintenünk, ha a küszöbön álló javulásból akármilyen szerény mértékben is, de kivetheti a maga részét.

A magyar pénz ma Középeurópa egyik leg-jobb pénze

s ha a kibontakozó konjunkturát ügyesen ki-használjuk, elvesztett szerepünket a Duna völ-gyében könnyen visszaszerezhetjük. Tőzsdéi szempontból nézve ezt a javulást, a bankokon kívül, amelyek minden javuló konjunkturában elsőnek viszik el a haszon országlánrészt, erős reményekkel nézhet gépiparunk a jövő elé, föl-téve, ha a most meginduló koncentráció, amely-nek előmunkálatait német mintára rég meg kellett volna már kezdeni, befejeződik, még-pedig a termelésnek okos és józan racionalizá-lá-

val és a fiatal textilipar, amelyet a rossz belső konjunktúra a legutóbbi időben fokozott exportra kényszerített. Persze, ha

az a sok béklyó, amely gazdaságunkra nehe-zedik,

a középkori adórendszer, a rég elmúlt papiros-gazdálkodás utfeleitől emelkei s a munka-nélküliek szomorú hadserege, amely a munka-bérek lenyomásával belső fogyasztásunkat még ma is korlátozza, valami esda révén eltűnne a magyar földről, sokkal biztosabb tudattal és bátrabb reményekkel várhatók az elkövetkező évek fejlődését.

K. D.

× Magyar Vasúti Fergalmi Rt. megállapította az 1925 január 1-én pengőértékre szóló megnyitóművelet és záró-számadását. Tiszta vagyon 8.419.673 pengő 62 filler. E-h 16-ki közülyesnek javasolni fogják, hogy a tiszta vagy-onból 5.000.000 pengő 250.000 db részvénynek egyenként 20 pengő névértékben való megállapításával részvénytöke-ként mutattassék ki, a fennmaradó összegből 3.000.000 pengő tőkertartaléka, 49.673 pengő 62 filler pedig nyugdíjalapra fordíttassék.

Magyar Kir. Osztályosorsjáték

Az elérhető legnagyobb nyeremény

500.000 pengő =

6.250.000.000

azaz hatmilliárd és 250 millió K

Jutalom és nyeremények:

- 3.750.000.000
- 2.500.000.000
- 1.250.000.000
- 625.000.000
- 500.000.000
- 312.500.000
- 250.000.000
- 187.500.000
- 125.000.000

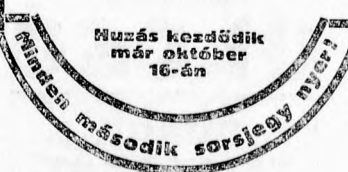
stb. stb. korona

Összesen 36.000 nyaremény több mint 69 millió korona, melynek kifizetése készpénzben államilag van biztosítva

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos árai:

Egész 250.000 K 20 pengő	Fel 125.000 K 10 pengő	Negyed 62.500 K 5 pengő
-----------------------------	---------------------------	----------------------------

A sorsjegymegrendeléseket — akár személyesen, telefonon vagy levélben — a hivatalos elárusítók pontosan intézik el.

Tornacipő
vulkanizált gumitalppal..... **60.000 K**
36-41. számig ..... **70.000 K**
Svéd nadrág ..... **70.000 K**
leányol részére .....

Kertész, VI, Andrássy-ut 36

Nagyszerű szabadalmazott ház-tartási újdonságok egyeduratisztas után vidéki városokunk kiadatik
Scheiber és Társa Budapest, Honvéd-utca 3

Már heti 50.000 K részletre szállítunk
EBÉDLŐSZŐNYEGET
összekötött, futószőnyegot, ágy-előt, szelintakarót, függönyöt
HERMANN GYULA, Magyar Kosáronó R.-T.
Budapest V, Lipót-hévíz 15. Telefon 92-95

Hozott anyagból férfifinget
Is készítek elsőrendű férfifinget
Fehérneműszalon
Róka Szilárd-utca 19. sz., II. em. 18

GOODRICH PNEU
AZ UTAK KIRÁLYA
SZILÁRD BÉLA
VI, Lázár-utca 14.
(az Opera mögött)
Telefon: T. 131-28

Bauerné Kiss Erzsébet
leánynevelőotthonban (Nepszínház-utca 22. szám) még néhány hely van üresedeben. Tanuló leányok részére a szülők ország-évre, esetleg néhány hónapra is **otthont biztosíthatnak.**
esetleg anyagi áldozattal. Az iparművészeti és továbbképző tanfolyamra október 15-ig fogad el jelentkezéseket az intézet **Kántiz Gézáné**, a kiváló önké-Zenét és éneket tanító mesternő tanít

A növendékek tanulmányaikban és szórakozásukban egyaránt a vezetőség felügyelete alatt állanak

RADIOGRAMM
A legmulatságosabb francia vigjáték:
„SEGITSÉG! ÜLDÖZ A PÉNZI!”
A legaktuálisabb, megrendítő társadalmi dráma:
„A FÖLÖSLEGES EMBER”
PAUL WEGENER titáni alakításával
a RADIUS-FILMSZÍNHÁZBAN
Előadások hétköznap 8, 8 és 10 órakor
Jegyelővétel d. e. 11—1-ig Nagymező-u. 22-24 (Renaissance)

SZŐNYEG
legfinomabb minőségű
Valódi szőmra, argaman-, ebédítő- és futószőnyegek, paplanok, takarók, ág- és asztalterítők, függönyök barmulatos ólósna árusítottak
Gyönyörű nyírott ebédlőszőnyeg már 360.000-tól)
Perzsaszőnyegek,
amelyeket a Keletről személyesen hoztam
500 drb gyönyörű összekötő cea
150 cm. hosszú, már **1.400.000-tól**
50 drb remek ebédlőperzsa már **9.000.000-tól**
Selyemperzsa, diványtakarók,
olcsó nagyban áralak
Fizetési könnyítések! Alkalmi vételek!
SCHILLINGER BÉLA
Budapest VI, Teréz-körút 15. sz. Alapítva 1906-ban

VASÁRNAPI SPORT

Koromsötétségben ért véget a Hungária-Ferencváros-mérkőzés

Az utolsó tíz percet csak a bíró látta
Tizenhat perc alatt négy gól esett: 2:2 (0:0)

Zsarnóczay János bírón megúrt a profi részvénytársaságok újabb ötszázmillió reményesége

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap délután hatalmas erejű eső szakadt a fővárosra és ez a „futball-derby”-nek kikialított Hungária-Ferencváros-mérkőzés rendezőinek több mint százmilliót kárt okozott. A gazdag klubok fejedelmileg dotált vezetői azonban nem estek kétségbe, mert abban reménykedtek, hogy

a késői kezdés miatt nem tudják majd befejezni a mérkőzést és így még egy alkalommal megfizetett a jóhiszemű közönséggel a tulmagas helyarákat.

Ez az ábránd azonban szétoszlott, mert a kerülhetetlen szigorúságáról híres Zsarnóczay István, aki kétségtelenül

a legjobb magyar futballbíró,

bár a küzdelem utolsó 10 perc koromsötétségben zajlott le, az utolsó másodpercig kitartott és így ebben az esztendőben már nem lesz még egy patentirozott „futball-derby”.

A játék egyébként azt mutatta, hogy

a kék-fehérek jelenleg határozottan jobbak, mint a ferencvárosiak, ami természetesen Orth Györgynek az érdeme.

A Hungária a küzdelem első felében és a második féldél első percében, amikor már 20-ra vezetett, halatározott fölényben volt. Utána egyszerre a zöld-fehérek kerültek frontba és

három percen belül kiegyenlítették.

Ezzel ki is merültek és a feneketlen sárban többé semmi bevezetés nem történt.

A mérkőzés lefolyása.

A régi riválisok a következő fölállásban léptek a pályára:

Hungária: Kropacsok — Kőváro, Kovács — Rebró, Kléber, Nádler — Braun, Káll, Orth, Fritsz, Opata, a Ferencváros: Huber — Takács, Hungler — Müller, Bukvi, Obitz — Ráosz, Steczvitsi, Pataky, Schlosser, Kohut. Zsarnóczay János bíró sípjelére azonnal heves iramban kezdődik a küzdelem. Az esőtől teljesen fölázott talajon azonban a népszerű Orth Gyuri akciótól társai nem tudják elkésmenni.

Az első negyedóra hullámzó játékkal telik el és csak „Slóci”-nak Kropacsokkal támadt afféje (egyszeriben a kapufának vágta) nyomán támad nagyobb igyelem a pályán és — a nézőtöredék.

Asszem-lassan az állóképesebb Hungária-esetűek fölényre bontakoznak ki, amelynek eredményeként a 30. percben Opata szabadrúgása pont a kapucellenle végéig, majd az első féldél utolsó percében Braun lövése jut hasonló sorsra. Féldél: 0:0.

A második féldél is a kék-fehérek támadásai vezetik be s már a 2. percben Opata koronázta Braun az Orth trükkjétől teljesen megzavart Huber hálójaiba felelt: 1:0. Újrakezdés után az inkább „Slóci”, mint Pataky által dirigált ferencvárosi csapatok nagy lendülettel próbálnak kiegyenlíteni, de Kropacsok kétségben is bravurosra ment. Sötét a 9. percben Opata még egy góllal megterheli a zöld-fehérek hálóját: 2:0.

Hangos a Hungária tábora, de csakhamar megszűnül, mert a Ferencváros balszárnya egyik veszélyes támadása a másikat éri s hiába a nagyszerűen működő Kőváro-Kocsis-pár önföldözése, mert egy faültet megütött.

Tipikus Kohut-szabadrúgás az elvetődő Kropacsok kezéről a hálóba pattant: 2:1.

Majd két perc múlva Kohut kornerét Obitz is a gólbá lövi: 2:2!

Ebben a pillanatban a nézőtöredék is „kiegyenlítettnek”. Botok emelkednek a magasba, kalapok röppelnek s egyszerre csak azt látjuk, hogy Vágó-Wilhelm Jenőt „eltávolítják” a nagytárbíró.

De nem véresen komoly az eset. Ő is mosolyog és... folyik a harc tovább.

Nagy az izgalmat most mindkét részből a góztés gólerés és — a próciómért, de semmi sem sikerül, még a titkos faültet sem, mert a koromsötétségbe fúló mérkőzés minden mozzanatát kiünnöz látja a bíró, akit a küzdelem lefújása után páratlanul meleg ünneplésben részesített a közönség, a viláig lesgyákrított sportpublikuma.

Gerhárd Lajos.

A Viktória Ziskow Szegeden sem tudott boldogulni. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A nagyhírű cseh Viktória Ziskow-nak a Bástya mindvégig egyenrangú ellenfele volt. Eredmény: 0:0.

A Ferencváros vezet. (Az elsőosztályú profi-liga állása.) 1. Ferencváros 16:7, 7 ponttal (5). 2. Újpest 6:4, 6 p. (5). 3. Sabaria 5:1, 5 p. (3). 4. Hungária 8:3, 5 p. (3). 5. Vasas 6:3, 5 p. (4). 6. III. ker. FVAC 10:14, 5 p. (5). 7. Budai „33”-as 10:14, 4 p. (5). 8. Bástya 7:8, 3 p. (4). 9. Nemzeti 5:11, 1 p. (4). 10. Kispesti 13:1 p. (4). A zárójelben álló számok az eddig lejátszott mérkőzéseket jelölik.

Sulyos vereség érte a Vasast Csehországban. (A Reggel tudósítójának távirata.) A Slavia-Vasas-mérkőzés 7:2 (2:0) arányban a briliáns formában levő csehek győzelmével végződött. A magyarok góllját Szentmiklóssy lölte. A mérkőzést 10.000 főnyi közönség előtt Braun (Bécs) vezette.

Ausztria-Sváje 7:1 (4:0). (A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Közel 20.000 főnyi közönség előtt folyt le az osztrák-svájeli reprezentatív mérkőzés, amely Ausztria 7:1 (4:0) arányú fényes győzelmével végződött.

Harmadszor is legyőzték a Sabariát Belgiumban. Antwerpenből táviratozza A Reggel tudósítója: A város válogatottjai a szombat-helyi Sabariát 3:2 (2:0) arányban megadásra kényszerítették.

Király Pál

a 15 kilométeres futás bajnoka

(A Reggel tudósítójától.) A BBTE szénaterít pályáján vasárnap korai délután eleink érdeklődésé mellett dönt el Budapest 15 kilométeres bajnokán.

A favorit Király nagyszerű állásban egymás után vágta le ellenfeleit.

65 53 p. 07 mp.-es eredményül megelőzte Steinert (MTE) és a veterán Lovasit (MAC).

Magyarország 10 kilométeres bajnokánál Hóra (FTC) győzött 52 p. 41,6 mp. alatt Jánosik (MÁV) 52 p. 55,6 mp. és Hutnagor (ESC) 55 p. 59 mp. előtt.

A magyar Nurni újabb sikere. (A Reggel tudósítójától.) Szabó Miklós (KAOE) a kereskedő atlétaik ifjúsági versenyén ismét szenációs sikerrel szerepelt, mert az 1000 méter bázmulatos kitűnő idő alatt futotta be. Főbb eredmények: 1. 100 m. síkfutás: 1. Fállner 12,5 mp. — II. 200 m. síkfutás: 1. Marton 39,8 mp. — II. Magasurizs 2 p. 41,6 mp. — 2. Anka 2 p. 51,2 mp. — 3. Huszár 2 p. 51,4 mp.

Jól sikerült a Szukoványi Inre dr. igazgatása alatt álló Testnevelési Főiskola vasárnapi atletikai bemutatás előadása, amely Misángyi Ottó országos székfűlgyelő tudását dicséri.

Nem sikerült Peltzer dr. világrirkordisrlere. (A Reggel bécsi tudósítójától.) A Hohe Warte vasárnap délután erősen fölázott talaján futott Peltzer Ottó dr. egy 1090 méteres handikapban, hogy S. Martin világrirkordját (2 p. 26,8 mp.) megdöntse. A kísérlet nem sikerült, mert a nagyszerű német futó „csak” 2 p. 32,4 mp.-es időt tudott elérni, ami a puha talajt és az erős ellenzélet tekintetbe véve, bázmulatos teljesítmény.

A kerékpáros hegyi bajnokság előfutamai vasárnap déli előtt folytak le a Svábhgyen. A nagyszámú versenyző gárdából Vitorri (UTE), Istcsón (UTE), Lovas (Világosság), Szekeres (FTC), Zacharias (Turul) és Imrovsky (MTK) kizáróltak maradtak a jövő vasárnapi döntőre.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutch D.

Lajosform
a legjobb fordítlenlősor

Profi-meccs rendőri beavatkozással

(A Reggel tudósítójától.) A „derby”-nek elkeresztelt Hungária-Ferencváros-mérkőzés előtt az Üllői-úti pályán az újpöstelek és az öbudaiek Btküktek meg egymással.

A mérkőzés vezetőlőját Borsányi passzából Jeszmás lötte a 17. percben, amelyet Drössler egyenlített ki: 1:1.

A 42. percben olyan szakadó eső zuhogott a pályára, hogy a bíró, Klug Frigyes képtelen volt a mérkőzést leállítani.

Negyedórán könszerszűnet után tovább folyt a kemény viaskodás a féldél végéig, amelynek elkeresztelté azonnal fordultak a csapatok.

A második féldél elején is az újpöstelek voltak némi fölényben s ennek eredményeként Borsányi újból a lilafehéreknek szerezte meg a vezetést: 2:1.

Ezután az öbudaí fluk teljes gözzel felkúrdtek a küzdelemben s egyik veszélyes támadás a másikat érte, még, hogy az újpösti kézzeltem védelem állandóan tele volt labdákkal. Ez lassanként fölrötte ellenállóképességüket s így Horváth a 30. percben megint equalizált: 2:2.

Ezután mindenki a buadaiak győzelmében bízott. Különösen Drössler volt veszélyes, akit a 40. percben egy krillikus göhlyezethen Fogl III. olyan erőszakosan tett bareképtelenen, hogy ájultan vlték le a pályáról.

A bíró Fogl Józsefet azonnal káhalltatta, de beavatkozással abbahagyta a játékot, rendőri felügyelet is a köntök föltelése alapján — értesüléseink szerint! — Fogl József ellen éltveszedyes játék címén büvvádi eljárást indítanak.

Továbbra is veretlen a BakFC. (Másodosztályú profi-liga.) Boecsy—Ekszerész 4:2, Soroksár—Városi AC 5:1, Attila—Egyszerűváros 3:1, Pestszentlőrinc—Szigliget 1:1, Vasas—Kossuth 2:1, Rakospalota—Husipáros 2:0, BakFC—Turul 1:1.

Vasárnapi eredmények az amatőr-ligában. BEAC—FTC 3:2, MAC—BAK 1:1, „33” FC—UTE 1:0, Postás—Vasas 4:2, MÁV—MTK 2:2, URÁK—Husos 1:0, LMTE—NSC 3:0, BRSC—Föv. TKR 6:0, FTC—BTC 4:2, ÚSE—KAOE 1:0, MACFC—KAC 4:4.

Öt kőnek utól volt az FTC vasárnapi boxváltánál, amelyen a következő fiatal versenyzők győztek: Fekete (FTC), Werner (FTC), Sparing (FTC), Reiner II. (MTK), Kovács (FTC), Balogh (NSC), Schmid (MTK), Potoczky (FTC), Csenkey (FTC) és Endre (FTC).

BOOKMAKEREK FOGADÓ-IRODAI:

IV, Kossuth Lajos-utca 74-76
Telefon: 22-38 és József 22-19

VI, Andrásy-út 45
Telefon: 63-85

VI, Váci-út 1 (Westend-ház)
Telefon: 50-92

VIII, Rákóczi-út 51
Telefon: József 55-01

VIII, Baross-utca 52 (József-körút sarok)
Telefon: József 139-12

VII, Thököly-út 28
Telefon: József 92-93

Leghíresebbi versenypapok:
Október: 10, 17, 23, 24 (M. L. E.)
Október 13, 20 (Pestvidék)

Lősport Lovaregyleti versenyek

Magyar St. Leger: I. Bedouine, II. Vadité, III. Friei.

A St. Leger mellett nagyobb figyelmet érdemelt a vasárnapi versenyek közül a Kétécses össi nagy handikapja. Az 1200 méteres szép versenyt a legerősebb küzdelem után feljósztal Add ide nyerte meg, nyergében Seibállal. Petuánia erősebb lovassal föltelendő megelőzte volna Weneckéim gróf szarvasos kancáját.

I. futam: 1. Nurni (1/2) Csuta, 2. Manskica (6) Blaskovics, 3. Dejlla (6) Blazek, Fm. Mohren Körir, Blondelli, Bimbula, Rochus Pompernickl, 15th, 14h, Tot: 10:28, 14, 21, 16. — II. futam: 1. Maroe (8) Sáics, 2. Krcudica (10) Blazek, 3. Campidoglio (4) Mihalovics, Fm: Mielto, Szent Lőrinc, Tóka, Szekelen, Albatros II., Formás, Elena, Mortimer, Cornelle, Adonis, Emeletos 10t, Misa, 5/4h, 12h, Tot: 1:38, 37, 23, 43. — III. futam: 1. Bedouine (1/2) Gutai, 2. Vadité (6) Sejbál, 3. Priel (4) Janek, Fm: Little pal, Guzman, Torcello, Adony, 23h, 3/4h, Tot: 10:29, 14, 15, 12.

IV. futam: 1. Add ide (8) Sejbál, 2. Petuánia (6) Blazsek, 3. Ergota (6) Szokóli, Fm: Sáfár, Anikó, Almseo, Ados, Optimist, Boriska, Fm, 15h, Tot: 10:30, 30, 25. — V. futam: 1. Bedley (2/2) Gutai, 2. Babuska (12) Szekeres, 3. Pomponette (3) Esch, Fm: Csore, Táncosó, Irina, Az a hírel, Nyl, 15h, Tot: 10:40, 17, 22, 17. — VI. futam: 1. Gómer (2) Sejbál, 2. Csutaha (3) Mihajlovics, 3. Impair (4) Szabo, 11. Fm: Bonheur, Viglegény, Andromeda, Fölkele, Nyl, 3h, 10:35, 14, 17, 15.

RENDEKIVÜL

OLCSÓ

BUNDA-ÉS TÉLIKABÁT-ÁRUSITÁST RENDEZ

SCHNUR HENRIK

FÉRFIURUAARUHÁZA, BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 15

Városi bunda 2.000.000-tól
Télikabát 1.000.000-tól
Átmeneti kabát 500.000-tól
Férföltöny 300.000-tól

Valódi perzsa opomsum, seal otter, vidra stb. szőrmeek árusítása

Nagy választék gyermek-esőkabátokban

Legújabb DIVATERTESITŐM ingyen

Külön mértékosztály!

SAKORVOSI rendelő
vér-és-nemibetegok részére,
EZÜST SALVARSAN OLTÁS

Hírdetés egész nap, Rákóczi-út 32. I. em. 1. Rókusall szomben

Erzsébet-körut

15. sz. (KISS bank fiók) New-York-palota

Emke-kévtár

Magyar Királyi OSZTÁLYSORSJEGYET vegyen

KISS

KÁROLY ÉS TÁRSA
Bank részvénytársaságnál

IV, Kossuth Lajos-utca 1
Telefon: J. 154-92

Húzás már szombaton!

A sorsjegyek hivatalos árak:

Egész korona	Fél korona	Negyed korona	Nyolcad korona
250.000	125.000	62.500	31.250

KISS bank központi

Rákóczi-út — Kossuth Lajos-utca 1